

ELŐFIZETÉS

KELLYBEN:
 Egy évre 24 korona.
 Egy hónap 2 korona.

VIDEKEN:
 Egy évre 28 korona.
 Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
 4-5 soroson peuit egyeztet 20 fillér.
 Minden következőnél 16 fillér.

Nyitási óra 40 fillér

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.
 TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság.
 József főherceg-ut 22. sz.
 TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1907.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
 STAUBER JÓZSEF.

Péntek, február 1.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezérolk: Szabad a villam!
- Kossuth védi Ludwighot.
- Rendkívüli megyegyűlés.
- Az Ipar- és Népbank részvényei.
- Az aradi vendéglősök új gyáralapítása.
- Az aradmegyei jegyzők Polónyi ellen.
- A tüzérhadnagy kalandja.
- Az orsoval kájgyilkosság.
- Budapest hó alatt.
- Botrányok a horvát országgyűlésen.
- Tárca: A „Huszár-baba.” Irta: Horkay Elemér.

Szabad a villam!

Arad, január 31

Választási haretől zajgó Németországban sűrűen idézik most Bismarknak egy büszke mondását. A vaskancellar azt mondta: Németországot csak nyeregbe kell emelni, lovagolni magától megtanul. Keményen hangzik, akár egy kardsuhintás. A sok hallástól mindegyre az ember fülében marad. Az eszmetársulás révén pedig más gondolathoz is vezet. Nem állmatna meg másról is, amit a német egység kalapácsa a maga birodalmáról világgá dörgött?

Például, ha azt mondhatnók: Aradot is csak nyeregbe kell emelni, lovagolni magától is megtanul. Kimondani könnyű, de mégis veszedelmes. Közel van az idő, amely vagy igazat ad ennek a mondásnak, vagy meghazudtolja.

A város még nem ül nyeregben, — de kezd már nyeregbe jutni. Akkor fog ülni, ha az öt megillető jogok fölött maga fog rendelkezni. A vízvezeték megváltása utban van. A közuti közlekedés is nem nagyon hosszú idő múlva a város birtoká-

ban lesz. De amíg ez a kettő még tárgyalások alatt van, s a megoldása sok fufangnak és akadálnak leküzdését kívánja: addig a város ma birtokosa lett egy jognak, a nélkül, hogy ez bárminő tárgyalásokat, megváltást, vagy pört igényelt volna.

Ma járt le a villamtelep tíz esztendősi privilégiuma. A villamos társulat, amint tudjuk, minden követ megmozgatott, hogy a koncessziót meghosszabítsák. Ebben az egyben elég józanok voltunk s a privilégiumot nem ajándékoztuk el további évtizedekre. Február 1-én az áramszolgáltatás szabad s a világítás a rendes kereskedelmi forgalom tárgya lett.

A dolog úgy áll, hogy eddig is voltak telepek, vállalatok, amelyek a világításukhoz szükséges villamos áramot maguk állították elő. Ilyen a Neuman-gyár, a Széchenyi-gőzmalom, a Dobiaschi-gyár, a szalmaanyag-gyár s a vaggongyár. Ezek azonban eddig csak maguk részére állíthattak elő világító villamos áramot. Ma, ha valamelyiknek fölös áramszolgáltatása van s ha neki tetszik, a telepeiről bárhová vezetéket húzhat s villamos áramot szolgáltathat. Sőt annak se állja semmi az utját, hogy bárki, ha jövedelmezőnek találja, villamszolgáltató telepet létesítsen s a villamos vállalat uzsora-áraival konkuráljon.

Ma a privilégium megszűnt még csak jogi állapot lett. Közvetlen előnyeit, mindjárt, aligha fogja érezni a publikum. A villamos vállalat sokkal elbizakodottabb, sokkal inkább rövidlátó, hogysesem a villamos árakat előbb szállítsa le annál az időpontnál, amely kényszeríteni fogja rá.

De ez a jogi állapot igen értékes, ha ki tudja használni a város.

S ez a városnak most módjában is áll. A lovasut ugyanis maga se látja szívesen a loval vontatott kocsikat, különösen, amióta a takarmány ára jelentékenyen emelkedett s a ló-üzem ezzel megdrágult. A társulat tehát erre való tekintettel, de egyéb, természetes érdekekből is, szívesen térne át a szerződésének hátralevő idejére is a villamos üzemre, ha megfelelő áru villamos áramot tudna kapni. Ha tehát a város maga villamtelepet létesít, a lovasut készséggel kötne oly megállapodást a várossal, hogy az áram bizonyos mennyiségét átveszi. A város a maga villamtelepét pedig a közönségnek való áramszolgáltatásra használhatná föl. Az áram egységének előállítására három és egy negyed fillér. A város tehát, még ha némi hasznot is vesz, sikeresen versenyezhet a vállalattal. Lesz tehát a városnak saját villamtelepe, a forgalomnak villamos vasutja, a közönségnek pedig olcsó világítása. Ennyi kecségető dolog bizonyára megérdemli, hogy a város a közuti vállalattal a tárgyalásokat megkezdje.

Az első privilégium megszűnt. Ha egy öreg várost nem lenne furcsa egy másfél éves gyerekhez hasonlítani, azt lehetne mondani: a baba jártni kezd... De a hasonlat másban is sántikálna. A városban eddig is megvolt az erő, hogy a maga lábára álljon; csak úgy hitették el vele, hogy egyedül az angolok, a Ganz-cég, a bécsiék és más tőkésék dajkálása mellett tud élni.

Még ha nem is jelentené a város tőkés-

A „Huszár-baba.”

Irta: Horkay Elemér.

Mi tagadás benne? Türringer Frici, a csinos kis hadnagy — alaposan be ugott!

Igaz ugyan, hogy ezeknél az uraknál ezt a gyöngyállapotot úgy hívják, hogy „szalonspicc”, de hát ha az ember igaz nevén hívna a dolgot, mégis csak oda lyukad ki, hogy: be-rugott.

Pedig nem is volt — ugyszólván — mitől. Néhány pohár pezsgőt ivott, egy keringőt és egy csárdást táncolt a szép Csarnay Gabinéval, a parázsszemű aljárásbirónéval, ennyi volt az egész. Igaz, hogy attól a néhány tánc-tól más is könnyen elszédült volna, mert bizony a parázs szemű szép asszony tekintete, mint izzó láva járta át az ember lelkét, no de annyira becsudálkozni mégse kellett volna tőle. Hol marad akkor a „huszár-virtus”?

De hát így van ez ezeknél a „babakatonák”-nál.

Alig hogy lerázzák magukról az iskolapadporát, bekerülnek a katonaiskolába, a honnan néhány év múlva mint hadapródok lépnek a nagyvilágba s mire a nemzeti földbirtokos papa megveszi az első telivér paripát, már egy arany csillag diszlik az urfi nyakán és kész — a huszárhadnagy!

A báli vendégek már mind hazamentek,

csak a Frici gyerek konyakozott még a Stojkovic fiukkal. Közbe-közbe nagyot rikkantva az álmos cigány felé:

— Hé more! Azt húzd, hogy hát azt mondja:

„Ez az én szeretőm, ez a pici barna”.

S míg a cigány — akit a Frici egy ötös bankóval felébresztett tespedéséből — tüzzel húzta a nótát, a hadnagy ur nagyot koccintott a Stojkovic fiukkal s odaszólt nekik:

— Hej fiuk! Csak egy szép asszony van a földön, az is a Csarnay Gabiné!

Végre aztán őt is elnyomta a „tulbuzgóság” és oldalára kötve kardját, ballagni kezdett — hazafelé.

Otthon nagyot rugott a sarkantyus lakkcipővel az ajtón, amely hirtelen úgy kitarult a hadnagy ur előtt, mintha nem is az ő karcsu, leányos természetét, hanem valami szénával meg-rakott szekeret akarna befogadni.

Türringer Frici megállt az ajtóban, kissé illegette-billegette magát, hogy helyre álljon a rugás következtében megbillent egyensúly, aztán odairányította becses „én”-jét az előszobában álló ágyhoz, ahol a „Privat Diener”-je aludta az igazak álmát s jól végighuzott kard-tokjával az ágyon:

— Mujkos! Kelj fel!

A „Mujkos”-nak tisztelt derék férfi (akit szülőfalujában, Csonka Andrásnak hívtak) sarkantyucsörögve talpra ugrott (nem merté csiz-

máját levetni szegény, míg a hadnagy ur haza nem jön) s miközben — úgy magában — nem valami hízogó módon emlegette a gazdája „jégenkopogó arkangyalát” katonásan jelentette:

— Hier!

— Gyujts gyertyát!

Mujkos kedvetlenül törülgetve álmos szemét, gyufa után kutatott, mialatt hangos csörrenés és suhogás jelezte, hogy a hadnagy ur vetkőzik amennyiben kardját leeresztve, a keztyűt jobbra, a sapkát balra hajigálta szét, míg aransujtásos attiláját egy székre helyezte. S mire Mujkos végre meggyújtotta a gyertyát, Frici már kényelmesen elnyújtózott a pamlagon (melyet ösztönszerűleg megtalált a sötétben is) s egy kialudt cigaretta csutkát rágicsálva, bizonyos jóleső megelegedettséggel szemlélte a körülötte sürgölődő Mujkóst.

Bizonyosan annak örült, hogy nem ő a Mujkos! Ez a furcsa nevű huszár, a hadnagy ur legnagyobb kincse. A mellett, hogy remekül tud subickolni, ruhát pucolni és lovat vakarni, megvan neki egy kitünő tulajdonsága, melyet akármelyik „okarina” is bátran megirigyelhetett volna tőle. Ő különben a hadnagy urnak a házi zenekara.

S mire ez a kitünőség fejcsóválva összeszedte a szertehányt uniformis darabokat, Frici is feleszmélt félig kábultságából.

— Mujkos!

— Hier!

jének oly lényeges gyarapodását, akkor is meg kellett volna állanunk azon a napon, amikor a várost összehurkoló szerződések egyike lepattan, a város szabadá lesz. S ezen az örvendetes napon, mégis, új gond lopózik a szívekbe. A Bismark mondása kísért. A város, ebben az egy dologban, már nyeregben ül. Vajjon elég volt-e nyeregbe segíteni, hogy most már lovagoljon is?

Kossuth védi Ludwighot.

Wekerle és a nemzetiségek.

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, január 31

Polónyi bucsuzása — nem mindennap látni ilyet s így érthető, hogy ülésterem, folyosó és karzatok zsufolásig megteltek. Már tíz óra előtt zajos élet volt a Házban s amikor megszólalt a csengő, mindenki sietve botorkált a terembe, hogy a nevezetes bucsuzást meghallgassa. E nagy jelenet után — melyről lapunk más helyén emlékezünk meg — következett a napirend: az appropriációs vita folytatása.

Ennek során igen érdekes beszédet mondott Kossuth, aki a Máv-ot és Ludwigh elnökigazgatót védte, utána pedig Wekerle, aki a nemzetiségekkel vitázott. Részletes tudósításunk a következő:

(Juriga és a bíróságok.)

Juriga Nándor szólásra emelkedik. (Nagy zaj.)

Felkiáltások: Halljuk a hattudalt!

Juriga Nándor: Nem szavazza meg az appropriációt, mert azt tartja, hogy az állami jövedelmek nem igazságos forrásból fakadnak, az intelligens osztály nem fizet annyi adót, mint a nép. A régi kutyabőrös nemesség helyét a diplomás intelligencia foglalta el. A fogyasztási adót se az uri emberek fizetik, hanem a nép. Az esküdtszéki intézmény veszedelmes voltát hangoztatja. (Nagy derűtség.) A volt igazságügyminiszter szavait idézi: „Nem tartom tökéletesnek az esküdtszéki intézményét.” (Nagy derűtség.)

Felkiáltások: Nem ezt mondta!

Juriga Nándor: Ezeket a szavakat márványba kellene vésní.

Förster Ottó: Haza beszél. (Nagy derűtség.)

Juriga: Nándor: A bíróság előtt is különbséget tesznek az ur és a szegény ember között.

Elnök: Figyelmezteti a szónokot, hogy a bíróság pártatlanságában kételkedni nem szabad.

Juriga Nándor tovább beszél a kérdésről.

Elnök újra rácsönget s megfenyegeti, hogy megvonja tőle a szót.

Juriga Nándor: A sovinizmus ostromozására tér át. A mai kor sovinizmusa krudélisabb, mint Bánffyé. Bánffy sem indított annyi sajtópört, mint a mai kormány. (Nagy derűtség.) A sovinizmusnak, mely a nemzetiségek üldözésében nyilvánul meg, megvan máris az ellenhatása. A nemzetiségek tömegei megmozdultak. Egy olyan ítélet, mint amelylyel őt sújtották, többet tesz a tót nép öntudatának felrészására, mint tíz Juriga. (Nagy zaj.)

Elnök: Megvonom a képviselő urtól a szót! (Helyeslés.) Következik Vajda Sándor felszólalása.

(Vajda fölül.)

Vajda Sándor nem kezdi a beszédet.

Elnök figyelmezteti, hogy kezdje meg a beszédet, mert különben berekeszti a vitát.

Vajda Sándor: Nem hallottam, hogy felszólítottak; én csak emberi fülekkel rendelkezem.

Förster Ottó: De mekkorákkal! (Derűtség.)

Vajda Sándor: Polónyi lemondásával foglalkozik a koalíció a kormányt gyöngysornak tekinti, most kiesett a gyöngysornak a legszebb szeme: a fekete gyöngy. Nem érti, hogyan bukhatott meg egy miniszter olyan vádak miatt, amelyek semmivel nincsenek bizonyítva? A nemzetiségi kérdéssel foglalkozik. Az appropriációt nem fogadja el.

Elnök: Az ülést tíz percre felfüggeszti.

(Vajda hazudott.)

Szünet után Hock János személyes kérdésben Vajda Sándorral szemben kijelenti, hogy sohasem mondta „akasszátok föl a románokat.” Aki ezt Vajdának mondta, az tudva hazudott. A nemzetiségi izgatók ellen küzd, de a román nép ellen soha. Tiltakozik a nemzetiségi képviselők hangja ellen.

Vajda Sándor örül annak, hogy Hock bűnbánó.

Hock János: Én azt konstatáltam, hogy én hazudott!

Elnök Hock Jánost rendreutasítja, mert imparlamentáris kifejezést használt.

Nagy György: De hazudni sem illik a Házban!

Elnök hevesen csenget, és rendreutasítja Nagy Györgyöt.

(Kossuth védi Ludwighot.)

Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter: Azt hallja több oldalról, hogy a nemzetiségekkel másképpen bánnak, mint a többi állampolgárral. A román nép őt mint a magyar füg-

getlenségi párt képviselőjét szereti, erről bizonyítékai vannak. Az az óhaja, hogy ebben a hazában boldog nép legyen, nemzetiségi különbség nélkül. (Zajos éljenzés.)

A kereskedelmi kormányzat ellen támadást intéztek olyan helyről, ahonnan legkevésbé várta. Farkasházy Zsigmond és Batthyány Tivadar gróf támadták meg. Az egyik vád az, hogy kilenc hónap alatt semmisen történt. Fölsorolja az eddig hozott törvényeket és jelenti, hogy előkészítés alatt vannak a vicinális vasutakról, a munkásvédelemről, a közmunkákról, a tisztességtelen versenyről, a vasuti alkalmazottak fizetésrendezéséről, a Duna-Tisza csatornáról, az állami beruházásokról és a budapesti pályaudvarok rendezéséről szóló törvényjavaslatok. Elismeri, hogy sok tennivaló van még, de programját ismertette és barátai mondták neki, adja isten, hogy azt megvalósíthassa. Ez a program a gazdasági önállóság elérésére vezet, amelyet elérve, politikai önállóságunkat is biztosítjuk. Szóba hozták itt — ugymond — Ludwigh Gyula elnökigazgatót. Ludwigh Gyula nagy tudású és tapasztalású tisztakezü ember.

Felkiáltások: Haladó-párti!

Kossuth Ferenc: A vasutasok nem politizálhatnak. Aki politikát csinál, azt szigorúan megbüntetjük. Kijelenti végül, hogy a kereskedelmi kormányzat nem szolgált rá a támadásra. (Éljenzés.)

Batthyány Tivadar gróf kijelenti, hogy a kereskedelmi kormányzatot nem támadta meg és ünnepélyesen kijelenti, hogy amíg Kossuth lesz a miniszter, sohasem fogja támadni. (Helyeslés.)

Farkasházy Zsigmond hasonló értelemben szólal fel.

(Wekerle a nemzetiségekről.)

Wekerle Sándor miniszterelnök: A vita során a nemzetiségek, akik nem uralták ugyan, de meghosszabbították a vitát, egyetlen új argumentumot sem hoztak föl. A kormány rendületlenül áll Andrássy Gyula nemzetiségi politikája mellett. (Éljenzés és taps.) Visszautasítja a reakció vádját. A kormány férfiai régi harcossai a közéletnek s mindig elveket harcoltak. Reakciós politikát még a koalíció konzervatív pártja sem akar csinálni. (Taps a néppárton.) A sajtószabadságot is féltik a nemzetiségek. Alkotmányunknak eme legnagyobb bizonyítékát senki megtörni nem akarja és ha reformról van szó, célzatos ez annál kevésbé lehet, mert épen a sajtó hivatott és méltó képviselőivel egyetértésben akarjuk a sajtó dolgait megvitatni. Erkölcsi züllöttségről is beszélt Vlad Aurél. Amikor a volt igazságügyminisztert beigazolatlán és nézete szerint tarthatatlan váddal illették, a bíróság elé áll és lemond, akkor itt erkölcstelenségről beszélni, méltatlan és nevetséges. A közérkölcsök tisztaságát és az anyagi érdekeltségnek teljes hát-

— Füttyülj!

Mujkos megvakarja a füle tövét, aztán ellenkezni próbál:

— Hadnagy urnak alásán jelentem: késő van már.

— Mi közöd hozzá?! Füttyülj, ha mondom! Tudod? Az én nótámat, meg azét a szép asszonyét!

És a szegény Mujkos — ki nagyon ismerős a hadnagy ur szívbéli viszonyaival — füttyül-füttyül, mint egy megvadult kanári madár:

„Ez az én szeretóm, ez a pici barna”.

S mikorra egy merész trillával a nóta végére ér, Türringer Frici már felül a pamlagon s mosolyogva gyönyörködik huszárjában.

— Mujkos te!

— Hier!

— Az attilámat . . . Nem ezt a piszkosat . . . A kettős számot . . .

A derék huszár csak bámul s egy kérdő pillantást vet a gazdájára, mintha arról akarna megbizonyosodni, hogy nincs-e hiba a hadnagy ur szénás padlásán.

De mikor meglátja azt a határozott mozdulatot, melylyel Türringer Frici felugrik a pamlagról és belebujni készül az attilába, akkor belátja, hogy komoly a dolog, s siet előhozni a „kettős”-t.

— Ötözködjél Mujkos!

— Hadnagy ur alásán kérem — én öltözök?

— Hát nem is a szomszédék vizslakutyája, te számár!

No ennél aztán világosabb biztatás nem kell. Mikorra a hadnagy ur begombolja az attiláját, Mujkos is már utra készen van „vigyázz!” állásban és várakozásteljes pislogással lesi a további rendeletet.

— Mujkos! Tudod-e, hol lakik Csarnayné ő nagysága?

— Igen is, jelentem alásán! Vittem már virágot a hadnagy urtól!

— Helyes. Ez az. Tehát oda megyünk, érte? No előre, indulj!!

S a következő pillanatban ajtócsukás, kulcsnyikorgatás hallatszik, mely elfullad abban a katonás, ütemes lépésben, melyet Mujkos, gazdáját követve, véghez visz a folyosón. Így érnek ki az utcára. Elöl a hadnagy, utána tisztes távolban a huszár. S amint így haladnak csendesen, szólanul a hajnali szürkületben, Frici egyszerre csak hátra fordul a legényéhez:

— Mujkos hány óra van?

— Fél öt, jelentem alásán!

— Egy negyed óra mulva oda érünk. Na, gyere mellém, Mujkos . . . hisz így kitörök a nyakam, ha folyton hátra beszélek — mondja a hadnagy ur, mire a legénye egy ugrással mellette terem. Tudod Mujkos . . . ha oda érünk, akkor te majd elkezdél füttyülni szépen . . . szívhez szólón, ahogy csak te tudsz . . . aztán elfujod azt a szép nótát . . . „Szeretlek én egyetlenegy virágom” . . . Mujkoskám . . .

éjjeli zenét adunk annak az aranyos, szép asszonynak! . . .

Még néhány lépés s egyszerre csak felhallatszik az éj csöndjében az a szívhez szóló lágy dallamu nóta, mintha a szerelmes juhászlegény csalogatná furulyájával a szíve babáját.

Mujkos fujja olyan szépen, hegyesre csúcsoritott szájjal a szép asszony ablaka alatt, míg a hadnagy ur, aki nem bírja állva elviselni ezt a gyönyört, álmódzva leroskad a sarokkőre, úgy biztatja a huszárt:

— Fújjad Mujkos, fújjad! Hadd szakadjon a hurja!

De a legény nem füttyül többet, hanem hirtelen elhallgat, mert fent kinyílt az egyik ablak s egy hófehér csipkekendőbe burkolt barna női fejecske jelent meg az ablakráma között.

— Ki az? — hallatszik felülről egy sutogó hang.

Erre a hangra az álmódzó Frici is felugrott, huszárosan összecepajja a bokáját és katonásan szalutálva jelenti:

— Türringer Frigyes huszárhadnagy!

— Maga az, Frici? Mit akar?

— Éjjeli zenét adok magának, szép asszony!

— Oh, maga bohó! Várjon csak egy kicsit. Az a barna fürtű, bodros fejecske eltűnik az ablakból, de néhány perc mulva feltűnik Csarnay Gáborné bájos alakja a kapu alatt s mosolyogva közeledik a hadnagy felé:

térbe szorítását akarja ez a kormány, idegen ősszeggel pedig kormányozni nem akar. (Taps és éljenzés.) Wekerle ezután hosszasan beszélt az általános választói jogról, de semmi újat nem mondott. Végül Farkasházy Zsigmondal polemizál és kijelenti, minden eszököt megragad arra, hogy az országot kulturális és anyagi téren előbbre vigye.

Elnök megállapítja a holnapi ülés napirendjét és holnapra halasztja a vita folytatását.

Rendkívüli megyegyűlés.

Az új igazoló-választmány.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 31

Aradvármegye törvényhatósági bizottságát ma délelőttre rendkívüli közgyűlésre hívta össze Károlyi Gyula gróf főispán. Mindössze három pont szerepelt a tárgysorozaton, amelylyel alig fél óra alatt végzett a mintegy hetven bizottsági tag részvételével megtartott közgyűlés. Az elintézésre került három tárgy közül csupán az igazoló választmány ujjaalakítása keltett nagyobb érdeklődést. A választás folytán az előző évi bizottsághoz képest lényegesen megváltozott a törvényhatósági bizottsági tagokat igazoló választmány, amennyiben a választás alá eső öt tag helyébe egészen új tagokat választottak be. Az új tagok a megyei szövetkezett pártok vezető férfiainból kerültek ki és személyükben már előzetesen megállapodtak azon az értekezleten, amelyet a kormánypárt a mai közgyűlés előtt Friebeisz Miklós elnöklete alatt a „Millenium” különtermében tartott.

A rendkívüli közgyűlés lefolyásáról az alábbi tudósítást adjuk:

A közgyűlés megnyitása után Schill József főjegyző előterjesztette a községi kör- és segédjegyzők 1907. évi fizetésének kiegészítése ügyében az állandó választmány véleményező javaslatát, amelyet a közgyűlés vita nélkül egyhangulag elfogadott. A határozatot a napokban fölterjesztik a belügyminiszteriumhoz.

Most az ez évi igazoló-választmány megalkotása következett. Károlyi Gyula gróf főispán a maga részéről kinevezte

Nachtnebel Ödönt a választmány elnökévé, tagjaivá pedig

Hamsea Agostont,
Fábián Lászlót és
Heinrich Sándort.

— Menjen haza Frici — mondja neki jóakaróan — megfázik itten, aztán náthát kap és holnap már nem tud kivonulni. Menjen haza, legyen jó fiu.

Fricivel forogni kezdett a világ. Lehet, hogy a helyzet sajtáságos volta, lehet, hogy annak a gyönyörű asszonynak az ígéző, fehér pongyolája tette, de annyi szent, hogy e percben elhagyta minden önuralma a hadnagy urat.

— Nem megyek innen — dadogta, nem én! Vagy azt hiszi, hogy azért baktattam ide ilyen korán reggel az álmatlan éj után, hogy csak úgy mier nix dier nix haza menjek? Füttyülj Mujkos!

— Pszt! Ne lármázzék Frici, még meghallja valaki.

— Mit bánom én? Tudja meg az egész világ, hogy halálosan szerelmes vagyok magába, szép asszony!

— Csendesesen, az Istenért! — kiáltotta Csarnay Gáborné tréfás kétségbeeséssel — ne csináljon botrányt. Nézzé már járnai kezdenek az emberek.

— Ugy-e fél, kiáltotta diadalmasan a hadnagy, (kiben most már egészen tótágast állt a szesz.)

— No ha szabadulni akar tőlem, akkor tisztelt nagysám — csókoljon meg! Aztán megyek.

— Csak az a baja? — kérdezte, csalódott, vontatott hangon a szép asszony — no itt van ni — maga: „huszár baba”!

A választmány eddigi tagjai, nevezetesen Bdnhidy Antal báró, Háromy László dr., Köpf János dr., Mittler Izidor dr. helyébe és az üresedésben levő tagsági helyre egyhangulag, közfelkiáltással a következőket választotta meg:

Friebeisz Miklóst,
Habereger Györgyöt,
Králitz Lajos dr.-t,
Lázár Zoárd dr.-t és
Purgly Lászlót.

Károlyi Gyula gróf főispán ezután elrendelte a titkos szavazást egy szakértő kültagnak a közigazgatási bizottság erdészeti albizottságába való választására. A szavazás eredménye az lett, hogy a leadott 71 szavazatból Pál Miklós 67, Dämpf István 2, Verzár István 1 szavazatot kapott és egy szavazólap üres volt. A szakértő kültaggá tehát Pál Miklóst választották.

Ennek kihirdetése után a főispán berekesztette a közgyűlést.

Az Ipar- és Népbank részvényei.

— Válasz. —

Arad, január 31

Az Aradi Ipar és Népbank új részvényeseinek szavazati jogát illető közleményekre a következő válasz közlésére kértünk fel:

Teljesen alaptalan és a valódi tényállással meg nem egyeztethető úgy a felügyelő bizottságnak, mint egy részvényesnek hírlapi közleménye, míg ellenben egészen helyesnek, törvényesnek és szabályosnak tartjuk, de védelemre nem is szorul az Aradi Ipar és Népbank igazgatóságának azon álláspontja, hogy az 1906. évi február 4-én hozott közgyűlés határozat szerint kibocsájtott új részvények tulajdonosai az 1907. évi február hó 3-án megtartandó közgyűlésen szavazatképességgel nem bírnak, mert az új részvényekre előjegyzők és befizetők csupán arra nyertek jogokat, hogy a befizetett összegek után 1906. december hó végéig 5% kamatot kapjanak és hogy előjegyzett részvényeik 1907. január hó 1-től fogva a régi részvényekkel egyenjogúak legyenek, vagyis minden részvényt a társasági vagy aránylagos része megillesse, ezen jogviszony azonban az új részvényes szavazatképességére nem vonatkozik, de nem is vonatkozhatik, mert, hogy ki tekintendő szavazatképes részvényesnek, azt az intézeti alapszabályok állapítják meg.

Valótlan azon állítás, hogy a bank igazgatósága hibát követett el azért, hogy az új részvényesek neveit 1907. évi január 1-je előtt a részvénykönyvbe be nem iktatta, mert a hi-

S ezzel kétkézzre fogta Frici göndör haju fejét s szelid anyai csókot lehelt a fiatal gyerek homlokára és egy perc alatt eltűnt lenge alakja a napu sötétjében. A hadnagy ur megtántorodott ettől a csóktól; belekapaszkodott a legénye karjába, mert különben tán el is esett volna:

— Láttad Mujkos? — nyafogta. Láttad? . . . megcsókol . . . meg mert csókolni az ördögös asszony . . . Aztán el se pirult mellette . . . megcsókol, mint az anya szokta durcás gyermekét . . . Hát érdemes szerelmesnek lenni? . . . Ilyen csókot kaptam az anyámtól egynap százat! Gyerünk haza, édes Mujkos . . . Mind hamis az asszony!

Csendesen, a hogy jöttek, indultak hazafelé. Otthon aztán végleg eldült a hadnagy ur az ágyon s mialatt a derék Mujkos, a hü dajka, levetkőztette gazdáját, az még félig lecsukott szempillákkal is, álmosan siró hangon, mint egy duzzogó gyermek, egyre azt motyogta:

— Mondtam én neked Mujkos, mondom is . . . mind hamis az asszony! . . .

Mujkos pedig mosolyogva, bizonyos fölényvel néz végig a berugott Fricin, aztán úgy magában mormogja:

— A hadnagy ur már megint mulatott! holnap újra kezdi és holnapután már — egy másik ablak alatt füttyülünk!

vatkozott közlemények is elismerik, hogy az új részvények 1907. évi január 1-én lettek a régi részvényekkel egyenjogúak, következésképp tekintettel arra, hogy csak olyan részvények jegyezhetők be a részvénykönyvbe, melyek régi részvényekkel egyenjogúak bírnak, nyilvánvaló, hogy az új részvények tulajdonosainak nevei 1907. évi január 1. napja előtt a részvénykönyvbe beiktathatók nem voltak és így az intézeti alapszabályok 68. szakasza értelmében, mivel részvényeik a közgyűlés megtartása előtt 8 hónappal előbb a részvénykönyvbe bejegyezhetők nem voltak, az 1907. évi február hó 3-án megtartandó közgyűlésen szavazati képességgel nem bírnak.

Azon esetben volna a közgyűlés a bíróság által hivatalból is megsemmisíthető, ha oly részvényes gyakorol szavazati jogot, aki az intézeti alapszabályok értelmében szavazati joggal nem bír.

Végre, ami a felügyelő bizottságnak a kereskedelmi törvény 195. szakaszában meghatározott jogkörén túl terjeszkedő tiltakozását illeti, az minden jogos alapot nélkülöz, csakis jogtalan és helytelen akadékoskodásnak tekinthető és az „Egy részvényes” bölcs kívánata szerint az új részvényesek háláját annál kevésbé érdemli meg, mert az említett jogtalan beavatkozásával sem az Aradi Ipar és Népbanknak, sem azok részvényeseinek épen semmi előnyt sem eredményezett.

Több részvényes nevében:

Avarfy Ferenc,
Steigerwald Alajos,
Kisjolsvai Szabó Zoltán.

A tűzérhadnagy kalandja.

Kártya, vagy orfeum?

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 31.

A budapesti Pannonia-szállodában néhány nap előtt mérget ivott Vazal Rudolf bécsi tűzérhadnagy. A térparancsnokság kiküldöttjének, Zimmer kapitánynak azt a felvilágosítást adta, hogy több civil és katonatiszt törbe csalta és kártyán tízezer koronát nyertek el tőle. De nem volt pénze, amiatt ivott mérget. A bécsi tisztet a mentők szállították a 16-os helyőrségi kórházba, ahol gyomormosás után csakhamar javult az állapota és rövidesen ki is bocsátották.

A következő nap titokzatos részletekkel szolgált a bécsi tűzér ügyében. Több feljelentés érkezett a térparancsnoksághoz, hogy Vazal Rudolf nem kártya áldozata, szó sincs róla, hogy bűnös kompániába került volna, mely tízezer koronáját emésztette fel. Sőt ellenkezőleg Vazal egy hónap előtt szó nélkül otthagya családját, Bécsből Budapestre jött és azóta egyebet sem tesz, mint éjjel-nappal mulat és orfeumhölgyek társaságában pezsgőzik.

A térparancsnokságon nagy meglepetést okozott a feljelentés, melyet katonatiszt irt s a fontos fordulatról értesítették a rendőrséget. Keresték Vazal Rudolf hadnagyot, de akik ismerték, azt mondták, hogy visszament már Bécsbe s a térparancsnokság sürgőnyt küldött utána. Megjött a válasz, hogy Vazal Rudolfot egy hónap óta nem látták, okvetlen Budapestben van.

Kutattak utána és meg is találták a Páris-szállodában, ahol a hadnagy idegen név alatt lakott. Azt írta a bejelentő-lapra, hogy Beckerheim Vilmosnak hívják és budapesti illetőségű. Hogy mi oka volt a hadnagynak hamis néven szerepelni — senki sem tudja. Nincs kizárva, hogy a családja elől bujkál, akik ma Bécsből Budapestre érkeztek Vazal Rudolf felkutatására.

Polónyi bucsuja.

A lemondás a képviselőházban.

Günther Antal — igazságügyminiszter.

Harc az államtitkárságért.

— Aradi Közlöny távirati értesülése. —

1907. január 31.

A magyar politikai életnek heteken át tartott izgalmas eseményei a mai nappal véget értek. Az egész koalíciót válsággal fenyegető Polónyi-ügy ma a Házban végleg és megmáshatatlannal elintéződött úgy, amint azt a közéleti tisztesség és az ország nyugalma megkövetelik: Polónyi Géza bejelentette az igazságügyminiszteri állásról való lemondását. Rövid és kifogás alá nem eshető beszédét követte a függetlenségi párt hivatalos szónokának ugyancsak szükre szabott bucsuztatója és ezzel lezárultak az akták a kinossá és visszatetszővé fejlődött affárnak ama részéről, amelyek az ország egyetemét érdekelték és érintették. Különösebb fölindulást vagy sajnálkozást nem váltott ki a mai finálé, jelül annak, hogy elültek már a szenvedelmek és az eredmény csak logikus következménye volt az utóbbi hetek egymást kergető eseményeinek.

Polónyi ma már bucsut vett miniszter-társaitól, mert egy időre visszavonul köröskényi birtokára, hogy emlékezzék és feledjen: emlékezzék a vezéri sorban és miniszteri székben eltöltött szép napokra és feledje azokat az elevenbe vágott sebeket, amiket ellenfelei ütöttek rajta.

És holnapután már hivatalába ül Günther Antal, első segédje, hogy kevesebb raffinement-nal ugyan, de talán több szerencsével ellássa a diszes állással járó teendőket.

A folyosón

Polónyi elbucsuzott... Biz ez szomorú temetés volt. Tudniillik a temetés annál szomorubb, minél kevesebb szomorúság nyilatkozik meg benne.

Már reggel fél tíz órakor sűrű rajokban gyülekeztek a képviselők a folyosókon. A karzatokat pedig ellepték a szép asszonyok. (Az asszonyok különben is szeretik a temetéseket)

Polónyi Géza már tíz óra előtt a Házban volt. Egyenesen miniszteri szobájába ment, a hol sokan, igen sokan felkeresték. Azután kijött a folyosóra. A legnépesebb folyosón a véletlen, e kiváló komédia-gyártó sajtáságos alakulást rendezett. Középen állott Polónyi Géza (most megint hosszú fehér szakállal jelent meg) és nevetgélve, virgoncan üdvözölt mindenkit. A folyosó egyik végén állott Holló Lajos és a körülállóknak azt magyarázta, hogy miért nem akar ő igazságügyminiszter lenni. A folyosó másik végén pedig ott állott *Andrássy* Gyula gróf és hűveivel beszélgetett.

Megszólt a csöngettyű, mindenki betódult a terembe. A baloldali meg is telt szépen, ellenben az alkotmánypárt padosrai üresen maradtak.

A teremben.

Polónyi is besietett a terembe, a Ház asztala előtt megállt és jobbra-balra hajlongva mosolylyal fogadta a köszönéseket. Igen jó kedvűnek, vidámnak látszott s aki hozzá ment, annak melegen megrázta a kezét. *Gál* Sándort meg is ölelte. Majd miniszteri székébe ült s hátra fordulva beszélgetett barátaival. A miniszteri szék mögött ülő Günther Antal államtitkárnak ezt mondta:

— No Tóni, most helyet cserélünk: te ülsz a székbe, én a padba!

Holló Lajossal is kezet szorított, de nem

beszért vele. Az ülés megnyitása előtt sorra megérkeztek az összes miniszterek, *Zichy* Aladár gróf kivételével. Legkésőbb természetesen *Andrássy* Gyula érkezett meg, aki rá sem nézve Polónyira, helyet foglalt. *Kossuth* Ferenc oly idegesen, oly izgatottan nézegetett hátra, mint a színházi főrendező előadás előtt. Egyre tíkos jeleket váltott a pártjával. *Andrássy* éppen szembe került Polónyival. Farkasszemet is néztek egymással, de nem üdvözölték egymást. *Darányi* a fejével biccentett feléje, amire Polónyi hajlongva felelt. Ekkor aztán *Andrássy* is megbiccentette a fejét egy kevéssé...

Az elnök jelentette, hogy Polónyi Géza és *Hoitsy* Pál napirend előtti felszólalásra jelentkeztek. *Kossuth* Ferenc riadtan kérdezte:

Hol van *Hoitsy*? Talán nem jött el?

De megnyugtatták hamar. Ott ült *Hoitsy* éppen a háta megett.

Polónyi felállott és *Várady* Károly elkezdett óvációzni — egymagában. A derék férfiú úgy tapsolt, hogy öröm volt hallgatni. Hallgatók is valamennyien és világit sem zavarták volna meg benne. Polónyi kiélvezte ezt a tüntetést, aztán beszélni kezdett. Amint a t. Házban mondani szokták, snájdigul beszélt, vagyis röviden és patétikusan. Amikor azt mondta, hogy ő mindig tántoríthatatlan híve volt a függetlenségi eszmének, *Andrássy* gunyosan mosolygott, *Várady* Károly újból óvációzott.

Amint befejezte a beszédét Polónyi, nyomban el is távozott a miniszteri székéből és egy széles gesztussal elbucsuzott az ajtóból a képviselőháztól. Egy vizözönelőtti formájú ur tombolva tapsolt és éljenzett. *Szokolay* Tamás volt, Nagyvárad követe. (Mégis csak okos város az a Nagyvárad! Az intelligens embereit megtartja magának és nem küldi föl őket Budapestre!) Azonkívül *Várady* Károly és *Visontai* Soma éljenzett még. E három hang kísérte el Polónyi alakját a nirvánába, amelybe belebukott. Amint kivonult Polónyi, valami nyugodalmas csönd állott be a teremben. Valami megkönynyebbülés-féle... Olyan gyermekek arcán lehet látni ezt a kifejezést, akiknek ricinust adott be a gondos doktor bácsi.

E hangulatba éppen belepáaszolt *Hoitsy* Pál bucsuztató beszéde. Afféle jó száraz temetési beszéd volt, amelyet olyankor szoktak a papok tartani, amikor nincsen stóla. Nem is keltett semmiféle emóciót. Néhány gyöngye hang éljenzett, ezzel vége volt a komédiának. *Justh* Gyula elnök hivatalos hangon mondta: — Napirend előtti felszólalások határozat tárgyát nem képezhetik s így rátérünk a napirendre.

A nevezetes aktusról ez a tudósítás számol be:

Polónyi bucsuja

Nagy izgalom és páratlan érdeklődés közben nyitotta meg *Justh* Gyula elnök pontban tíz órakor az ülést. Néhány szónyi előterjesztés után így szólt az elnök:

— Polónyi Géza igazságügyminiszter urat illeti a szó, aki napirend előtt akar felszólalni. Jelentem egyben, hogy *Hoitsy* Pál képviselő ur is kapott napirend előtt való felszólalásra engedélyt.

Halálos csend közt állott fel Polónyi Géza és szószerint a következő beszédet mondta el:

Polónyi Géza: T. képviselőház! (Halljuk! Halljuk!) Megrágalmaztak. Leiki megnyugvásomra szolgál, hogy az arra illetékes tényezők az ellenem emelt vádakban pillanatig sem hittek. Álláspontom, melyet pártvezérem és pártom nagy többsége helyeselt és magáévá tett, az volt, hogy az igazságügyminiszter ilyen természetű perekben, amíg a képviselőház többségének bizalmát bírja, bíróság elé nem mehet. Meg kellett azonban győződnöm arról, hogy ez az álláspontom a pártokban nem talált osetatlan helyeslésre és a véleményeltérések és surlódások könnyen odavezethettek volna, hogy ártanék azoknak a nagy céloknak, melyeknek szolgálatában egyesültünk. Elhatároztam tehát, t. Ház, hogy ügyemet a bíróság elé viszem.

Korábban kifejtett meggyőződése az volt,

hogy ilyen természetű, tervszerűen végrehajtott rágalmozásokkal szemben magának a pernek tartama alatt az igazságügyminiszteri széknek méltósága és disze sem maradhatna érintetlen. Saját sorsom felett magam rendelkezem, de ennek az állásnak méltóságát semmi veszélynek kitennem nem szabad. (Ugy van! balfelől.) Ezért elhatároztam, t. képviselőház, hogy állásomról lemondok. Ez elhatározásom folytán lemondásomat tegnap az igen t. miniszterelnök urnak át is adtam. Megtettem mindent, t. képviselőház, amit az ország, pártom és saját magam érdeke joggal megkövetelhetett tőlem. Magammal viszem a függetlenségi és 48-as párt elveihez való szeplőtlen hűségemet. (Elénk éljenzés és taps balfelől.) Magammal viszem az igazságügyminiszteri székben elmondott programomban kifejtett elveimhez és irányzatomhoz való hűséges és tántoríthatatlan ragaszkodásomat. (Elénk éljenzés és taps balfelől.) Egy padosorral hátrább megyek, de annál nagyobb lelkesedéssel és kitartással fogom védelmezni mind a kettőt. (Elénk éljenzés és taps balfelől.) Mély tisztelettel kérem a képviselőházat, kegyeskedjék ezt a bejelentésemet tudomásul venni. (Hosszan tartó éljenzés és taps a baloldalon és a középen. Elszórt éljenzések jobbfelől.)

Eddig tartott Polónyi bucsubeszéde, melyet a miniszteri szék előtt állva, halálsápadtan, de érzéstelen hangon mondott el. Az utolsó szava után, anélkül, hogy akár jobbra, akár balra nézett volna, egyenesen indult ki a teremből. Egyetlen emberrel fogott kezet: a bal padosor sarkán állott *Keller* István képviselő, aki azt mondta neki:

— Szervusz, kegyelmes uram!

— Isten veled, István! — mondta Polónyi, aki kimenőben odaköszöntött az újságírói karzatnak. Az alkotmánypárton egyetlen éljen nem szállott utána. A jelenetnek vége volt.

Hoitsy parentál.

Csak éppen a hivatalos gyászbeszéd néhány szava következett. A függetlenségi párt nevében *Hoitsy* Pál mondta a következőket:

— Vannak helyzetek, mikor a sok szó nem fejez ki többet, mint a kevés. Ilyen helyzet a mostani. Vannak ügyek és dolgok, melyek nem igénylik a magyarázatot, mert az csak kétértelműséget hozna abba, ami önmagában világos. (Halljuk!) Ilyen ügy ez a mostani. Azért engedje meg nekem a t. Ház, hogy minden magyarázat és minden indoklás nélkül felolvassam azt a határozatot, melyet tegnap esti értekezletén a függetlenségi és 48-as párt hozott. Szól pedig ez a határozat a következőképpen: (Halljuk!)

A függetlenségi párt Polónyi Géza igazságügyminiszternek az igazságügyi kormány vezetésében kifejtett tevékenységét és magatartását helyeselte s az országgyűlés elé terjesztett törvényjavaslatiért a legnagyobb elismerését nyilváníti és sajnálja távozását. (Igaz! Ugy van! balfelől.) A párt méltányolja azokat a hazafias és férfiúi önértékből eredő indokokat, melyek az igazságügyminisztert arra birták, hogy ügyének a bíróság elé vitelével egyidejűleg állásáról lemondott. A párt távol van attól, hogy a lemondás tényében az ellene bizonyítékok nélkül emelt vádak megerősítését lássa (Igaz! Ugy van! a szélső baloldalon) és bizalommal várja be a bírósági eljárást, amely elé az igazságügyminiszter ügyét vitte. (Elénk helyeslés és felkiáltások a baloldalon: Éljen Polónyi!)

T. képviselőház! Az országgyűlési 48-as és függetlenségi párt nem tartja szükségesnek, hogy a t. képviselőház ebben az ügyben bármilyen határozatot hozzon vagy intézkedést tegyen. A maga részéről kötelességének tartotta meghozni ezt a határozatot. Tartozott vele-

Tartozott vele először önmagának, tartozott vele azoknak a kormányférfiaknak, akik kilenc hónapra át minisztertanácsai voltak a távozó igazságügyminiszternek. (Igaz! Ugy van!) De tartozott vele főképpen annak a férfinak, Polónyi Géának, aki 30 hosszú esztendőn át hűséges osztályosa volt a párt küzdelmeinek, (Igaz! Ugy van!) kivette részét minden nagy csatából, nem kimélte ellenségeit, de nem kimélte saját személyét sem; szerzett magának barátokat, de szerzett teljes számmal adózó ellenségeket is (Igaz! Ugy van!) és aki most hagyja oda azt a diszes helyet, amikor alkalma lett volna ő felsége bizalmából valóra váltani azokat az eszméket, most, deres fővel, melyeknek hűséget ifjonti korában fogadott. (Zajos helyeslés és taps. Felkiáltások: Éljen Polónyi!)

A függetlenségi párt most is éljenzett, a hatvanhetes pártok most is hallgattak. Ez volt a gyászbeszéd. Utána következett — a napirend.

Elnök jelentette: Miután napirend előtt határozatot hozni nem lehet, áttérünk a napirendre.

Az utód körül.

Hát napirendre tértek. A fiatal *Juriga* beszélni kezdett a költségvetési törvényről és a t. Ház féktelen jókedvében hahotázva fogadta minden szavát, pedig igazán nem akart humorizálni. De hát hiába, minél patétikusabban beszélt, annál jobban hahotáztak. Egyszer meg is állott zavarodottan, mintha kérdezte volna:

— Nini, mi az ördögöt mulatnak rajtam olyan jól ezek?

Persze, nem rajta nevettek, hanem nevettek, mert jó kedvük volt, pontum.

Künn a folyosón egy csoport körülvette *Günther* Antalt és úgy ölegette, nyalta-falta, hogy szemérmesebb természetű embernek nem is jó lett volna nézni. Ott volt a csoportban *Károlyi* István gróf és *Batthyány* Tivadar gróf is. *Günther* zavartan mosolygott és szendén elpirult, mint valami ártatlan hajadon. Kéz-lábbal tiltakozott.

— De kérlek... Most még korai a gratuláció.

Batthyány nevetve veregette a vállát:

— Dejszen, azt mi már jobban tudjuk, hogy kinek kell gratulálni!

Károlyi István pedig megnyugtatta:

— Jól van, jól! Ilyenkor még illik széken lennie a miniszternek!

Másutt *Holló* Lajos körül játszódtott le ugyanez a jelenet. Talán a szavak is ugyanazok voltak... Ugy látszik, amióta miniszterjelöltek vannak a világon, az ilyesmi mindig egyformán szokott lefolyni.

Hát *Polónyi*? Róla szó sem esett többé. Vége volt. Mintha sohasem élt volna. Egy elmes képviselő meg is magyarázta nyomban:

— Az a bolondság, hogy a miniszterek előbb lemondanak a tárcájukról és csak azután bucsuznak el a széküktől. Nem így csinálnám én azt! Én akkor bucsuznám el, amikor még miniszter vagyok és megvan minden hatalmam. Bezzeg akkor néznék meg, hogy milyen ovációval bucsuztatnának a képviselőtársak!

Polónyi kivonulása

Polónyi Géza beszédének elmondása után egyenesen miniszteri szobája felé tartott s egész délelőtt ott tartózkodott. Alig hogy szobájába ért, fölkereste *Wekerle* Sándor miniszterelnök és néhány szívélyes szót váltott vele. Később *Kossuth* Ferenc és *Darányi* Ignác látogatták meg. *Kossuth* könnyekig meghatva ölelte és csókolta távozó kollegáját, aki maga is elérzékenyedett.

Polónyi ezután fiával, *Polónyi* Dezsővel és *Sólyom* Andor miniszteri osztálytanácsossal, az igazságügyminiszterium elnöki osztályának vezetőjével beszélgetett. *Polónyi* kijelentette, hogy miniszteriumába már nem megy föl. Sajtópörének aktáival foglalkozik és sem politikust, sem újságírókat nem fogad. Mihelyt pedig felmentése megérkezik, elbucsuzik a miniszterium-

tól és *Kaas* Ivor báróval köröskényi birtokára megy.

Az új miniszter

Egy estilap jelenti: A képviselőházban ma délelőtt minisztertanács volt, amelyen *Günther* Antal jelölték az igazságügyminiszteri tárcára. Az államtitkár személyében még nem állapodott meg véglegesen a minisztertanács, de értesülésünk szerint a legtöbb kilátása *Visontai* Somának, esetleg *Nagy* Emilnek van rá.

Más forrásból jelentik:

Amikor *Polónyi* Géza ma a Ház ülésén elhagyta a tanácskozótermet, a képviselők üdvözölték *Günther* Antal államtitkárt mint új igazságügyminisztert. *Günther* tiltakozott az üdvözlés ellen, de kinevezése befejezett dolog.

Polónyi bucsuztatása után a miniszterek *Wekerle* Sándor miniszterelnök szobájában tanácskozást tartottak, amelyen a kormány végleg megállapodott abban, hogy a királynak *Günther* Antalt ajánlják igazságügyminiszteri kinevezésre.

Természetesen azonnal megindult a találgatás arról, hogy ki lesz az igazságügyi államtitkár? Jelöltül ma *Bizony* Ákos miskolci és *Nagy* Emil szolnoki képviselőt emlegették, de *Bizony* visszautasította az ajánlatot, *Nagy* Emil pedig senkitől föl szólítást nem kapott. Valószínűnek tartják, hogy csak a miniszteri kinevezés után állapodik meg az új miniszter az államtitkár személyében. Bizonyos azonban, hogy az új államtitkár is függetlenségi lesz.

A lemondás a király előtt.

Wekerle Sándor miniszterelnök holnap résztvesz az appropriációs javaslat képviselőházi tárgyalásán, amelyet valószínűleg még holnap befejeznek. Este Bécsbe utazik a miniszterelnök és szombaton reggel különkihallgatáson jelenik meg a királynál, hogy átnyujtsa *Polónyi* Géának írásbeli lemondását.

Ami a *Günther* Antal igazságügyminiszteri kinevezésére vonatkozó híreket illeti, félhivatalosan azt jelentik, hogy mindaddig nem lehet szó e kinevezésről, amíg *Wekerle* ő felsége elé nem terjeszti *Polónyi* lemondását és a felség el nem fogadja a kinevezendő miniszter személyét. De félhivatalosan is elismerik, hogy az a hír, mintha *Günther* volna kiszemelve új igazságügyminiszternek, megfelel az igazságnak.

Ki lesz az államtitkár?

Nem is az új miniszter, hanem inkább az államtitkár kombináció foglalkoztatja már a politikusokat. Az eddig sokat emlegetett *Visontai* Soma, *Bizony* Ákos és *Nagy* Emil nevei már kiestek a kombinációkból és ma este *Meskó* László nevét kapta fel a hír.

Wekerle Sándor miniszterelnök ugyanis ma este főnjárt a függetlenségi pártkörben, a hol hosszabban tárgyalt *Kossuth* Ferencel és *Meskó* Lászlóval. A *Meskó*val való tanácskozást arra magyarázták a pártkörben, hogy őt szemelték ki *Günther* Antal helyébe államtitkárnak.

Polónyi sajtópöre

Polónyi Géza sajtópanasza ügyében, amelyet e hó 29-én adott be a kir. ügyészség utján a büntető törvényszékhez *Lengyel* Zoltán dr. ügyvéd orsz. képviselő ellen [ragalmazás sajtóvétségéért és levéltitok megsértéséért, a kir. ügyészség vállalta a vád képviselőletét s *Ruttkay* István sajtóügyi vizsgálóbíró nyomban megkezdte a vizsgálat lefolytatását. Ma délelőtt 11 órára már beidézte *Braun* Sándort, a Nap fellelős szerkesztőjét, hogy az inkriminált közlemény szerzősége tekintetében kihallgassa.

Braun Sándor pontosan meg is jelent s magával hozta az inkriminált cikk kéziratát.

A vizsgálóbíró kérdésére kijelentette, hogy a cikk szerzője *Lengyel* Zoltán dr. képviselő, a Nap főmunkatársa s mindjárt át is adta a „Vádat emelek”... című január 22-én megjelent vezércikk kéziratát. A vizsgálóbíró azon további kérdésére, hogy a báró *Schönbergerné*hez intézett s az inkriminált cikk keretében leközölt *Polónyi*-féle levél eredetiségéről mit tud? *Braun* Sándor kijelentette, hogy ő az eredeti levelet nem kapta meg, hanem egy fotografikus másolatot adott át neki *Lengyel* Zoltán klisiroztatás céljából. Ezt a levél fényképmásolatot ő a közlés után visszaadta *Lengyel* Zoltánnak. Ezzel *Br* un *Sándor* kihallgatása véget ért.

Ruttkay vizsgálóbíró, miután a szerzőség kérdése már formailag is tisztázva lett, most sürgős átiratban kéri a főügyészség utján a képviselőházat, hogy *Lengyel* Zoltán dr. mentelmi jogát ezen ragalmazási sajtópörben függeszse fel. A vizsgálatot a törvényszék nagy erélylyel s még nagyobb gyorsasággal akarja lefolytatni, hogy az ügy mihamarább esküdt-bírói tárgyalás alá kerülhessen.

IRODALOM ÉS MŰVESZET

A színház műsora:

Péntek: A tolvaj, színmű. (Bérlés C.)
Szombat: Delután: Szép Ilonka, daljáték. E te: A tolvaj, színmű. (Bérlés A.)
Vasárnap: Lumpácus Vagabundus, boh. zat. (Bérlés B.)

A tolvaj.

(Színmű 3 felvonásban. Írta: Bernstein Henri. Fordította: Göth Sándor Bemutató előadás.)

Bizonyára ismeri mindenki azt a kinosan nyomasztó érzést, mikor valami rettenetes álmogyötri, gyilkosok üldözik, hólavina készül rázuhanni, halálos szorongás üli meg a lelket, végre fölébred, de még mindig e rettenetes álmó hatása alatt áll. Ilyenforma érzés fogja el az embert *Bernstein* Henri ma bemutatott, *A tolvaj* című darabjának előadásánál.

Szorongó érzéssel, visszafojtott lélekzettel lessük a darab fejleményeit. Megfeledekezünk arról, hogy a szerző a drámai szabályok teljes semmibebevételével, pusztán az idegek izgatottságára építi darabja sikerét. Megfeledekezünk mindenről, csak figyelünk, izgulunk és mikor idegeinket a végsőig csigázta *Bernstein* sarta-tán, a befejezés felszabadít a lidércnyomás alól, de még sokáig ezután is érezzük azt a lenyűgöző hatást, melyet a szenzációs darab idegeinkre gyakorolt.

Bernstein Henri *Baccarat* című darabja idegizgató hatás tekintetében messze mögötte marad *A tolvaj*nak. Ami színpadi raffineria csak rendelkezésére áll egy rutinizott színmű írónak, azt mind, de még annál is többet vitt bele *Bernstein* ebbe a színművébe. Nincs ebben a darabban pszichológia, logika, semmi amit emberi indulatokból lehetne elfogadhatóvá tenni, egyedül a helyzetek izgalmas beállítása teszi briliáns darabbá *A tolvajt*.

Maga a darab meséje cseppet sem szövevényes, egyszerű átlátszó mese, de a megírási módja bravuros, káprázatos, izgató, nem irodalmi szempontból, mert ehhez hiányzik belőle minden, ami irodalmi értékűvé tenné, de mint színdarab páratlanul tökéletes.

A tolvaj meséje a következő:

Ligardes Raymond gazdag kereskedő, aki úri kényelemben öt háromszázezer franknyi é i jövedelméből. Szeretettel megosztja fiatal második felesége, *Isabella* és első házasságbeli fia, *Fernand* között. Toérainei kastélyában vendégl fogadja a *Voysin* házaspárt, régi pajtását, *Richardot* és annak fiatal feleségét, *Marie Louise* aki hamarosan bizalmas barátnője lesz *Isabellének*. *Marie Louise* fanatikusan szereti

férjét és ilyformán természetesen ügyet sem vet a szegény kis Fernandra, akinek alig husz esztendő szívében lángoló érzelem ébred a gyönyörű asszony iránt. Az említettek kivül még egy ember tartózkodik a kastélyban, bizonyos Zambault, akiről azonban hamarosan kitűnik, hogy tulajdonképen Gondoinnek hívják, vizsgálóbíró volt és Lagardes azért hívta meg, hogy egy házitolvaj nyomára vezessen, aki egy idő óta megdézsmálja a pénzes szekrényt. Gondoin Fernand gyanus viselkedéséből arra következtet, hogy a tolvaj csupán Fernand lehet. Mindannyian le vannak sujtva. Ki vállalkozik arra, hogy Fernanddal közölje a borzalmas gyanút? Marie Louise vállalkozik rá, ki is siet a kertbe, hogy Fernanddal beszéljen, de azzal jön vissza, hogy nem találkozott a fiatal emberrel. Pedig tudjuk, hogy Fernand éppen az asszonyt várta. Csakhamar megjelenik Fernand is és némi habozás után beismeri, hogy a lopást ő követte el.

A második felvonásban Richard és Marie Louise visszavonultak szobájukba. Richard mély részvéttel viseltetik barátjának szerencsétlensége iránt, nem bír abba beletörődni, hogy Fernand lenne a tolvaj. Maga is próbálkozik, hogy igaz-e, hogy egy késsel fel lehet feszíteni a szekrényeket. A kísérlet borzalmasan sikerül, Richard a felesége fehérneműi közt haterer frankot talál, a melyről izgalmas valóság után kiderül, hogy lopott pénz. Kiderül, hogy Marie Louise csakhogy lépést tarthasson barátjának eleganciájával, lopott és aztán rábirta Fernandot, hogy vállalja el a tettességet. Az asszony kétségbeesetten mondja el, miképp került be egyszerre az előkelő, gazdag társaságba, uzsorások karmaiba és végül is lopásra vetemedett. Richard már már megbocsát, de egyszerre csak rémes gyanu ébred benne: Miért áldozza fel magát Fernand? Bizonyos, hogy a fiatal ember a Marie Louise kedvese. És ezt a gyanút az asszony nem tudja eloszlatni.

A harmadik felvonásban Lagardes megtört szívvel száműzni akarja fiát Braziliába. A szegény fiu el is bucsuzik, távozik a szörnyű váddal terhelt, de ekkor kitör Marie Louise-ból az igazság szava, bevallja a lopást. Richard most ismét azt hiszi, hogy felesége a kedvesét akarja megmenteni, de az asszony ebben a tekintetben tisztázza magát és most a házaspár távozik Braziliába, hogy Marie Louise ott expialjon.

Bernstein az asszony tolvajlását az asszony ura iránti határtalan szerelmével próbálja megmagyarázni. Mindenáron tetszeni akar férjének, kész lopni is, csakhogy mindig szépen öltözködhessék. Hazug jellemzése a szerelmes asszony lélektanának, de kétségtelenül sikerült Bernsteinnak erre egy egész darabot felépíteni.

A tolvajnak szenzációs sikere volt. Zsufolt nézőtér visszafojtott lélekzettel leste a színpadon történőket. A darab előadása, rendezése mintaszerű volt.

A siker oroszlánrésze a Keszler-paré. Nagyot produkáltak, előkelő eszközökkel, kerülve a sablonos színpadi trükköket. A második felvonásban, mely a Voysin házaspár hálószobájában játszik, az igazi művészetnek egész skáláját láttuk Keszler-től és K. Kápolnay Juliskától. Keszler a rettenetes felfedezés pillanatában annyi drámai erőt, megrázó szenvedést vitt játékába, hogy a közönség izgatott várakozással leste minden szavát, mozdulatát. Mindenben méltó partnere volt K. Kápolnay Juliska. Szerrepének felfogása gondos tanulmányozásra váltott, játékának közvetlenségével el tudta hitetni, hogy cselekedetének egyetlen rugója nagy szerelme volt, a szerelmes asszony számtalan érzése, a csábítás, hódítás, minden nüanszára volt eszköze. A közönség a második felvonás után tisztes tapsolta a lámpák elé Keszler-eket, akik büszkék lehetnek mai sikerükre.

Hunyady József Lagardes szerepében egyikét nyújtotta legkiválóbb alakításainak. A fiu bűnösségén kétségbeeső apát megrázó realizmussal játszotta meg. A harmadik felvonásban, mikor száműzi fiát, mély meghatottságot kel-

tett igaz, őszinte szívhez szóló játékával. *Be regi* Sándor Fernand szerepében egyikét mutatta be legrokonszenvesebb alakításainak. *Mariházy* Miklós a vizsgálóbíró hideg józanságával, megdönthetetlen érveinek felsorolásával kifogástalanul interpretálta.

Az első és a második felvonás díszletei kiváló eleganciájukkal feltűnést keltenek.

H. G.

* Nyárai marad. Mint értesülünk, *Szendrey* Mihálynak sikerült *Nyárai* Antallal meggyezésre jutni, aki eszerint továbbra is az aradi színház szerződött tagja marad. Ez kétségkívül kedves hír a színház minden látogatójának, mert Nyárai kedvence a közönségnek, akinek helyébe nem is tudunk volna alkalmasabb embert, mint — Nyárai Antalt.

Botrányok a horvát országgyűlésen

Starcevicsek technikai obstrukció a.

Elnapolás vagy fölösztatás.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése —

Arad január 31

A horvát ellenzéki *Starcevic*-párt napok óta azon fáradozik, hogy beigazolja országvilág előtt, megtanult már ő is obstruálni és ért is annyira hozzá, mint a magyar vagy osztrák pártok. A tegnapi napig az ugynevezett csöndes obstrukciót mutatták be a horvát országgyűlésen és a szédítően hosszú beszédek közben csak itt-ott zavarták meg viharos jelenetek a Ház tanácskozásait. Tegnap azonban megkezdtek s ma folytatták a nálunk sem ismeretlen technikai obstrukciót, lármázással, tombolással és magyarfaló nóták éneklésével tarkítván a hajnali órákig kihuzott üléseket.

A horvátországi obstrukcióról az alábbi távirati tudósítást adjuk:

A *Starcevic* pártiak lankadatlanul folytatják az obstrukciót. A tegnapi ülésen, amely csak ma hajnali 4 órakor ért véget, megkezdtek már a technikai obstrukciót. A mai ülésen is óriási botrányok voltak és szüntelen láрма uralkodott az egész tanácskozás során. *Elekovics*, *Persics*, *Frank* *Vladimir* és *Pavlics* képviselők egyre fütyültek, kiabáltak és lármáztak, úgy hogy az elnök ismételtelen kénytelen volt az ülést fölfüggeszteni, miután a rendet nem tudta helyreállítani. Az ülés újra való megnyitása után azonnal előlről kezdődött a *Starcevic*-pártiak lármája. A párt részéről ironikus kiáltások hallatszottak, mint *éljen, aláz' szolgálja*. Ezek a horvát tulzók magyarelles dolgokat is énekeltek. Így az ismert „*Udri, udri in der Stadt*” kezdetű gyalázatos nótát.

A hajnalban megszakított ülést délelőtt 11 órakor folytatták. Már az ülés elején viharos jelenet támadt. A *Starcevic*-pártiak tiltakoztak az ellen, hogy az ülést az éjjeli ülés folytatásának tekintsék.

Déli egy órakor *Lorkovics* dr. haladó-párti beszél, aki ostromozza a *Starcevic*-párt obstrukcióját s azt hangoztatja, hogy a párt magatartásával ad abszurdum viszi a parlamentárizmust.

Három órakor az elnök szünetet rendel. A mai ülés is valószínűleg egész éjszaka tart.

Pejacsevich Tivadar gróf horvát bán még tegnap Budapestre érkezett s ma *Wekerle* Sándor miniszterelnökkel a képviselőházban hosszabban konferált. A bán holnap reggel visszautazik Zágrábra és tárgyalni fog a pártokkal. Ha nem sikerül az obstrukciónak véget vetni, akkor elnapolják, esetleg feloszlatják az országgyűlést.

HIREK.

Tíz év után.

Arad január 31

Minden divat változó. Az, amely Párisból jön hozzánk, amelynek Worth és Paquin a koronázatlan királyai s amely annyi jobb sorsa méltó férjet őszített meg idő előtt, — megváltozik egyik napról a másikra. Ez az asszonyok divatja. De vannak más divatok is. Például politikai divatok. Ezek már nehezebben változnak; bár drága hazánk az utóbbi időben ebben is szép rekordot tudott felmutatni. Ami tegnap még honfierény volt, az ma hazaárulás. (Lásd a Máv. csődjét.) Ami tavaly darabont-gazság volt, az ma nemzeti kormányprogram. (Lásd a sajtóüldözést.) És így tovább. Korántsem ilyen szeszélyes azonban az a másik divat, amelyről tulajdonképen szólni akarunk itt: a várospolitikai divat. Sőt! Épen az a baj, hogy ami Worth mesterek és Politika ő nagysága divatjait a tisztelt férfitársadalom és a nemzetek remévé teszi: a változatosság volt az az elem, amely a váropolitikából — legalább Aradon — teljesen hiányzott eddig.

Haladtunk a régi nyomon. Jó néhány esztendővel ezelőtt koncessziót kapott a lóvasut. Aztán kapott a gázgyár. Aztán a vízvezeték. Aztán — ma tíz éve lépett életbe — Ganzék is kaptak a villamos áramra. Csak kérni kellett. Még dicséretet is kaptunk érte. És pedig nem afféle üres frázisokat: hivatalos, ékes dicséretet, a nagy nyilvánosság előtt, hogy az egész ország meghallja, sőt egész Európa is. A kormány nagytekintélyű félhivatalos szócsöve, a néhai jó *Pester Correspondenz* állította ki Aradnak a fényes bizonyítványt azért a bölcs tettéért, hogy Ganzéknak adta a koncessziót, — követendő példaként állítván Aradot más nagy városok elé.

És ez nem tréfa. Szó szerint idézzük a *Pester Correspondenz* 1897. január 5-iki számából — amelyben leírja Ganzék aradi telepét — ezt a lendületes befejező-paszust:

„Arad város igen intelligens lakossága sietett a vállalatot támogatni, úgy, hogy a telep már a megnyitás napján 2000-nél több lámpát fog árammal ellátni. De az utolsó hónapokban új fogyasztó jelentkezett körülbelül 3000, előre látható tehát, hogy a vállalat kénytelen lesz nemsekára nagyobb gépesoportot felszerelni. Ezenfelül a *lóvonatu vasutat* is át akarják alakítani villamos üzemre. E célra a *Ganz és társa* cégnek csak a már létező telepét kell kibővíteni és akkor a villamos-vasutat is elláthatja árammal.

Orvendünk, hogy Arad szab. kir. várost az előrehaladó vidéki városok sorában üdvözölhetjük és követendő példaként állíthatjuk más nagy városok elé. Ha nagyobb vidéki városaink így fognak előrehaladni, akkor már a második ezredév kezdetén csakhamar vidéki városainkkal is Európa elé léphetünk és e tekintetben is elfoglalhatjuk a civilizált államok közt a bennünket megillető helyet.

Hát így kidiesért bennünket a tisztelt félhivatalos. Mert akkor ez volt a várospolitikai divat. Szerencsére azóta — nehezen bár! — de benőtt a fejünk lágya, nekünk is, más városoknak is.

Mert azóta Lueger bécsi példája nyomán megtanulta Temesvár, megtanulta Pozsony és kezdi már megtanulni Arad is, hogy nem az a váropolitika, ha vállalatoknak adjuk a koncessziókat, hanem az, ha minden közszükségletet ellátó vállalatot házikezelésbe vesz a város.

Akkor írásba adta rólunk a félhivatalos,

hogy ezzel a tettünkkel Európa elé lépünk. Ma minden intelligens ember ezért a régi szokásunkért mondja ránk, hogy — Azsia.

— **Az Aradi Ipar- és Népbank ügye.** Az *Aradi Ipar- és Népbank* több részvényese ma este, az igazgatóság és a felügyelő-bizottság között támadt konfliktus dolgában a Központi szálló egyik termében értekezletet tartott. Rövid vita után a részvényesek elhatározták, hogy az ügy folyamonyában az intézet érdekeit fogják szem előtt tartani.

— **Lujza szakit!** Berlin-ből táviratozzák: *Köburg* Lujza hercegnőnek apjához, *Lipót* királyhoz való viszonyában legközelebb nagy fordulat áll be. A hercegnő közölte az apjával, hogy hajlandó *Mattasich* csal szakítani, de fön tartja magának a jogot, hogy írásban érintkezessék vele. A király lányának közlésére, hir szerint, elhatározta, hogy rendezi Lujza zilált pénzügyi viszonyait.

— **Elnökváasztás az iskolaszékben.** Arad város iskolaszéke ma délután *Mülek* Lajos dr. helyettes elnök elnöklete alatt ülést tartott. Fontosabb tárgy nem volt, csupán az elnökválasztás kérdése Minthogy *Varjassy* Lajos polgármester jelenleg külföldön van, az iskolaszék az elnökválasztást a február havi ülésre tűzte ki.

— **Uj részvénytársaság Aradon.** Két, alakulóban levő aradi részvénytársaság részvényeire járt le ma az aláírási határidő. Az egyik az *Aradi Központi Takarékpénztár* részvénytársaság, amelynél a kibocsátandó részvények számát kétszázalattal túljegyezték. A takarékpénztár valószínűleg február közepén tartja alakuló közgyűlést. — A másik az *Aradi Vasipari Részvénytársaság*, amely az eddig is főnálló „Aradi Vasipari Szövetkezet”ből alakult át s annak üzemét fogja kibővíteni. A részvényjegyzést itt is nagy érdeklődés kísérte, úgy hogy a vállalatnak részvénytársasággá leendő átalakulása biztosítva van.

— **Fényes esküvő** lesz február hó 5-én, jövő kedden Aradon. *Bethlen* János gróf aznap délelőtt fél 12 órakor vezeti oltárhoz a minoriták templomában bájos menyasszonyát, *Csernovics* Julesi kisasszonyt, *Csernovics* Diodor dr. miniszteri tanácsos, államjóságigazgató, a III ad osztályú vaskoronarend lovagja és neje *Duka* Olga báróné leányát, az aradi előkelő társaságok becézett kedvencét.

— **A Bodoné szövetkezete.** Az „Aradi butorkészítő iparosok szövetkezete” ma kirukkolt az öreg ágyuval. Nyilatkozik és mindent megcáfol, amit az „Aradi Közlöny” nem írt meg. Megcáfolja, hogy *Stengl* Andor iparfelügyelő azt mondta volna a szövetkezetéről, hogy rossz butorokat szállít. Ez igaz, de mi nem állítottuk az ellenkezőjét. Megcáfolja, hogy Székely ur és egy igazgató *kevéssel* a szövetkezet megalakulása után quasi sikkasztásra vett volna rá egy iparost, mert ugymond, Székely csak félévvel a szövetkezet alakulása után jött Aradra. Hogy egy félév a szövetkezetnek nem *kevés*, ezt megengedjük. De itt a lényeg a „quasi sikkasztás”-ra való rávétel, ezt pedig nem cáfolja *Sebesy* Ferenc. Azt sem mondtuk, hogy a szövetkezet nem vesz Magyarországon hajlított fát: csak azt mondtuk, hogy Bécsben is vesz. Azt sem mondtuk, hogy „Székely Ferenc üzletvezetőtől csak akkor várhatnak a kis iparosok megrendelést, ha neki jutalékot adnak.” Mi csak azt mondtuk, hogy „több iparosnak” — nem szövetkezeti asztalosoknak — adta ezt tudtára. Az, hogy Székely urnak nincs szüksége jutalékra, mert szép javadalmazása van, igen nevetséges érv. A pénzre még *Rothschild*nak is szüksége van, pedig az többet keres, mint Székely ur. Egyébként a szövetkezetben *érdekelt* igazgatósági tagok és iparo-

sok szerecsenmosdató nyilatkozataira csak az a megjegyzésünk, hogy azok főleg azt cáfolják, amit mi nem mondtunk. Tudniillik, hogy Székely ur tőlük kért jutalékot. Mi elismerjük, hogy Székely urnak ennél több esze van. Más-külömben pedig érdekelt felek nyilatkozataival nem szükséges polemizálnunk. Hanem cáfolja meg a *Bodoné* szövetkezete azt, amit majd a sajtóbírósa előtt bizonyítani fogunk: hogy adómentességgel és állami szubvencióval támogatott vállalata a *bécsi ipar* ügynökévé szegődött s elárasztotta az országot hitvány bécsi portékával — a magyar ipar rovására.

— **Ipari munkások megjutalmazása.** A kereskedelemügyi miniszter az ipari munkások szorgalmának, valamint alkalmaztatásukban való állandóságának elismerése céljából rendszerezett *állami munkás jutalmak* közül három darab, egyenkint 100 koronából és diszokicvéből álló jutalmat olyan három aradi iparosnének ítélte oda, akik itt helyben husz évet meghaladó idő óta dolgoznak. E jutalmat az illetőknek a miniszter megbízásából az aradi kereskedelmi és iparkamara elnöksége február 2-án délelőtt 11 órakor osztja ki ünnepélyesen a kamarai székhez termében.

— **Kinevezés.** A pénzügyminiszter *Reicher* Károly aradi pénzügyi számellenőrt pénzügyi számvizsgálóvá nevezte ki.

— **Az elzászi bányakatasztrófa.** *Saarbrücken*-ből táviratozzák: *Frigyes* Lipót herceg a Reden-tárnát a mai nap folyamán meglátogatta. Ebből a körülményből széles körökben azt következtetik, hogy ott egynémely dolgok nincsenek rendben. Ebben a meggyőződésben az embereket megerősítette az a rövid beszéd, melyet a herceg az áldozatok temetésén mondott.

— **Azért küldtek ide** — mondotta a herceg — **hogy a dolgokat megvizsgáljam.**

Általánosán azt hiszik, hogy ez a mondat a katasztrófa keletkezésének okaira célzott. Biztosat nem lehet megtudni. Csak sejtik, hogy a katasztrófát megelőző vasárnap volt befolyással az eseményekre.

— **Istentisztelet telefonon.** Természetesen Amerikából jön ennek a csodálatos és egészen modern szenzációnak a hira. Az amerikai nép, amely épp oly vallásos, amilyen praktikus, ime, arra is rájött, hogy telefonice is lehet templomba járni. Az ötlet egy new-yorki asszonyé, akinek nagyforgalmu üzlete és sok alkalmazottja van. Az asszony az üzletnek is, a vallásnak is eleget akar tenni, a napokban tehát megkért egy new-york-felsővárosi lelkészt, hogy telefonon tartson nekik reggelenként isteni tiszteletet. A lelkész azóta mindennap ájtatosan összekapcsolatja a párókhiját az áruházzal, ájtatosan bekialtja a kagylóba a halló, halló-t — s a wall streeti irodában a főnök s az alkalmazottak buzgóan hallgatják a pap imáját telefonon . . .

— **Ujabb Panama-botrány.** *New-York*-ból jelentik, hogy a *New-York World* értesülése szerint a Panama-csatorna építése körül nagy visszaéléseknek jöttek a nyomára és *Morgan* szenátor, az építést ellenőrző szenátusi bizottság tagja már készíti is erre vonatkozó jelentését, amely nagy szenzációt fog kelteni. A terjedelmes jelentés a jövő héten fog megjelenni és hir szerint a csatornaépítő bizottság olyan visszaéléseiről fogja lerántani a leplet, amilyenekhez hasonló még nem fordult elő.

— **Az Aradi Első Takarékpénztár adományai.** Az *Aradi Első Takarékpénztár* igazgatósága a közgyűlés által jótékony és közhasznú célokra megszavazott 3500 koronát a következőképen osztotta fel: Aradi polgári jótékony egyesület 100 K., Aradi polgári jótékony nőegylet 100 K., Aradi izraelita jótékony egyesület 100 K., Aradi izraelita jótékony nőegylet 100 K., Kölcsey-egylet könyvtáralap 100 K., Ipari testületi rokkantalap 100 K., Aradi népkönyha 100 K., Vidéki hírlapírók orsz. szövetsége aradi fiók. 100 K., Szegény tanulókat segélyező egyesület 100 K., Első aradi betegsegélyező és temetkezési egyesület 100 K., Kereskedelmi alkalmazottakat segélyező egyesület 100 K., Aradi ev. ref. egyház szegény alap 100 K., Aradi ev. ref. egyház templomalap 100 K., Aradi Kossuth-

szobor 100 K., Aradi kerületi betegsegélyező pénztár 100 K., Baross-kut 100 K., Aradi képző és iparművészeti társulat 100 K., Első aradi temetkezési egyesület 80 K., Aradvidéki tanító-egylet 60 K., Aradi ev. ref. egyház szegény tanulói 60 K., Aradi főgimnázium és főreáliskola szegény tanulói 60 K., Aradi Chewra Kadischa 60 K., Aradi izraelita kiházasító egyesület 60 K., Országos színész-egylet 60 K., Aradi 48-as honvéd-egylet 50 K., Aradi szerb szegény özegek alapja 50 K., Aradi ker. könyvtáralap 50 K., Fa- és fémipari szakiskola 50 K., Polgári leányiskola segélyalapja 50 K., Állami tanítóképző szegény tanulókat segélyező egyesület 50 K., I. Ferenc József tanító háza 50 K., Ségai iskola 50 K., Erekléymuzeum 50 K., Aradi állatvédő egyesület 50 K., Tornaegyleti csarnok építés 50 K., Aradi tanítótestületi segélyalap 50 K., Rákóczi-társaság Aradon 50 K., Gyermekfoglalkoztató intézet 40 K., Aradi kereskedő ifjak betegsegélyező egyesület 40 K., Aradi Zenede 40 K., Vörös kereszt aradi fiókja 40 K., Kossuth Lajos betegsegélyező és temetkezési egyesület 40 K., Nemzeti szövetség 40 K., Aradi felső kereskedelmi iskolai segélyalap 40 K., Magyarországi közszéki magyar iskola 40 K., Magyarországi munkások rokkant és nyugdíj egyesület 40 K., Aradi önkéntes tűzoltókar 30 kor., Aradi román tanulókat segélyező egyesület 30 K., Aradi iparosok betegsegélyező és temetkezési egyesület 30 K., Siketnéma iskola 30 K., Aradi hivatalosok betegseg. és temetk. egyesület 30 K., Arad Erzsébetvári iskola „Napközi otthon” 25 K., Aradvárosi rendőrség és tűzörség nyugdíjpótló és segély egyesület 25 K., Gáji önkéntes tűzoltókar 20 K., Aradi iparos ifjak önképzőkör és betegsegélyező egyesület 20 K., Aradi zsidó koma és Gemiluth-egylet 20 K., Aradi kőmives munkások önképző egyesület 20 K., Aradi ker. ipar. rokkant és nyugdíjegylet 20 K., Aradi magyarnyelvtörjesztő egyesület 20 K., Általános munkás betegsegélyező egyesület 20 K., Aradi polgári betegsegélyező és temetkezési egyesület 20 K.

— **Magyar korona — bécsi kalapokban.** A szegedi kihágási bíróság több kereskedőt ipari kihágásért *ötven korona* pénzbüntetésre ítélte, mert az általuk árusított bécsi gyártmányu kalapbélésben a magyar korona diszlik. A megokolás — szemben *Kossuth* Ferenc legutóbbi rendeletével — kiemeli, hogy az 1883-iki törvénycikkely szerint a magyar korona használatát *csak a magyar miniszterelnök engedélyezheti*, továbbá, hogy törvényeink külön magyar udvartartást biztosítanak s a bécsi főudvarmester a magyar korona használatát nem engedélyezheti. Kiemeli a megokolás azt is, hogy az illető gyárosok nem is cs. kir. udvari szállítók, hanem csak cs. kir. udvari kalapgyárosok.

— **Ujság és miniszter.** *Londonban* megtörtént, hogy egy ujság pörölte be rágalmozásért a minisztert. A *Standard* konzervatív orgánum azzal vádolta meg a londoni községtanács munkáspárti többségét, hogy a villamosvasut jövedelmét elkezelte. A községtanácsosok erre bepörölték a lapot. Ekkor történt, hogy egy nagy munkáspárti meetingen *Burns*, a munkásmiszter megtámadta a *Standard*ot és azzal vádolta, hogy a nagytőkés vállalkozóknak akart szolgálatot tenni. Erre viszont a *Standard* panasolta be rágalmozásért *Burns* minisztert. A bíróság nem emelt vádat és az ujságot elutasította panaszával, a megokolásban azonban megróta a minisztert, amiért „furcsa beszédben igaztalan, tapintatlan és nem tisztes hangot használt”.

— **Drágább a gyertya!** Senkit sem lep meg. Vártuk, óhajtottuk, sőt dörögve követeltük, hogy drágább legyen. A derék jószívű gyárosok, úgy a magyarok, mint az osztrákok, meghallgatták hó kívánságunkat s fölemelték a gyertya árát száz kilogrammenként nyolc-tíz koronára. Mindenféle fajta gyertyát kivétel nélkül, a finomabb fajtát többel, a parasztosabbját kevesebbel. De emelnek árat az egész glédánál. Ne is kérjük, miért, úgy is tudjuk miért. „Valamennyi nyársanyag drágulása miatt.” Ezt már bevettük, nekünk már minden mindegy. Csak a notánkat sajnáljuk. Most már így kell fujnunk: „Eg a gyertya, pedig drágább . . .”

— **A miniszter köszönete.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter gyoroki *Andrényi* Károlynak, a nagyváradi felső kereskedelmi iskola tanuló javára 4000 korona tőkével tett alapítványáért köszönetét nyilvánította.

— Szabó-féle pármal ibo yaszappan a szapanok ideálja. Rendkívül kellemes ibolyaillata s bőrpuhító, üde hatása olyan, hogy egyetlen külföldi szappan sem versenyezhet vele. Készíti Szabó Béla pipereszappan-gyáros Miskolcon. Darabja 80 fillér, 3 darab 2 korona 20 fillér. Aradon kapható Vojtek és Weisz droguériájában, Földes K., Ring L., Rozsnyay M., Hajós, Vojtek, Berger és Krebsz gyógyszerészeknél, Brunner Béla, Guttmann és Berger, Glück Dezső kereskedőknél. Az országos hírt Szabó-féle gyermekszappant az anyák figyelmébe ajánljuk. 2928

— A természet mindig a legnagyobb gyógyszer, eszközei s utjai csodálatosak. Így például a csukamájolaj is oly gyógyszerket tartalmaz, minőket emberi lény előállítani nem képes. A legjobb izü és legkönnyebben emészthető csukamájolajat nyújtja a „Scott-féle Emulsió“, mely most minden gyógyszer-tárban kapható.

— Praeservatív ideális legjobb minőségben Vojtek és Weisznál. 291

Az aradmegyei jegyzők Polónyi ellen.

Harc a magánmunkálatokért.

A jegyző-egylet közgyűlése.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 31.

Az Aradmegyei jegyzőegylet ma délelőtt 11 órakor a vármegyeháza kistermében rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen igen jelentős, a megye egész közönségét érdeklő ügy is szerepelt. A *Povácsay* Soma egyetemi elnök vezetésével megtartott közgyűlésen állást foglaltak Polónyi Gézának, a lemondott igazságügyminiszternek azzal a minap nyilvánosságra hozott tervével szemben, mely szerint telekkönyvi állami hatósági beadványokat a jövőben a felek helyett csakis közjegyzők és ügyvédek nyújthatják be és így az ország jegyzői kizáratnak a jövedelmező magánmunkálatok elkészítéséből. Az aradmegyei jegyzők mai közgyűlésükön elhatározták, hogy tiltakoznak az igazságügyminiszteriumnak e terve ellen és fölkérik az Országos jegyzőegyletet, hogy hívjon össze rendkívüli közgyűlést, amelyen az egész jegyzői kar a legerélyesebben foglaljon állást a közönség érdekeit is sértő jogfosztás ellen.

A közgyűlés lefolyásáról az alábbi tudósítást adjuk:

Az aradmegyei községi és körjegyzők együletének mai rendkívüli közgyűlésén tárgyalás alá vették a jegyzői nyugdíjszabályzat módosítására vonatkozó javaslatot, mely szerint a jegyzői nyugdíjak négy osztályba soroztatnak 2600, 2400, 2200, és 2000 korona összeggel. Több főlshólaló a javaslatnak ezzel az intézkedéseivel szemben azon a véleményen volt, hogy egységes nyugdíjösszeget kell megállapítani és abban minden jegyzőt egyformán részesíteni. A közgyűlés azonban nagy többséggel az albizottság által kidolgozott osztályozó javaslatot fogadta el, amelyet jóváhagyás végett be fognak terjeszteni Aradvármegye törvényhatóságának.

A közgyűlés ezután nyugdíjkerelmeket tárgyal, amelyek közül említést érdemel *Rajla* Márton volt simándi jegyzőnek folyamodványa. Az egyesület *Rajlának*, aki 55 évig volt jegyző és 33 évig tagja a nyugdíjintézetnek, 1720 korona évi nyugdíjat szavazott meg.

Több jelentéktelen ügy letárgyalása után a tárgysorozat legérdekesebb pontjának megvitatására tért át a közgyűlés. Ez *Strasser* Péter borosjenői jegyzőnek, valamint a völgyeségi járási jegyzőegyletnek indítványa volt a jegyzői magánmunkálati jog megnyirbálására irányuló törekvés meggátlása tárgyában. Az indítvány rámutat arra a nagy sérelemre, amely a jegyzői kart Polónyi Géza igazságügyminiszter részéről fenyegeti, aki az ügyvédi és

közjegyzői kamarákkal egy nemrég megtartott ankétén abban állapodott meg, hogy telekkönyvi és állami hatóságokhoz intézendő beadványokat csak közjegyzők és ügyvédek készíthessenek. Ezzel a jegyzők elűtetnek a magánmunkálatokból eredő jövedelemtől, ami nemcsak a jegyzői kar szerzett jogait sérti, hanem a falusi közönség érdekeibe is ütközik.

A közgyűlés ezért elhatározta, hogy tiltakozik a jegyzők szerzett jogának megnyirbálása ellen és kéri az országos jegyzőegyletet, hívjon össze rendkívüli közgyűlést, amelyen az egész ország jegyzői kara emelje föl szavát a készülő merénylet ellen és intézzen fölratot a belügyminiszterhez a sérelmes terv meghíusítása végett.

MULATSÁGOK.

Farsangi naptár:

Február 1. Tanítóbál (Iparosház.) — A világosi polgári kör és dalkör hangversenyyel egybekötött táncestélye (iskolaépület.)

Február 2. Az aradi vaskereskedők és vaskereskedelmi alkalmazottak táncvigalma (Központi Szálló.) — Az aradi cipészek szakcsoprtjának táncmulatsága (Fehér Kereszt.) — A kisjenő-erdőhegyi ifjuság hangversenyyel és műkedvelői előadással egybekötött tanmulatsága (Polgári olvasókör.) — A pakotai iparostanonciskola felügyelő bizottságának hangverse nyel egybekötött táncmulatsága (Fehér Kereszt.) — A pecskai ifjuság táncmulatsága (Heller szálló.) — Viv. estély és táncestély (Lippán (József főherceg s álló.) — A magyarországi munkások rokkant-és nyugdíj-egyletének társasestélye (Ferenctér 6.)

Február 3. A hódmezővásárhelyi kereskedőfjak együletének táncestélye (Fekete Sas.) — Az aradi öszcsasztalos, karpitos, esztergályos és szobrász-sevédek táncvigalma (Fehér Kereszt.) — A seprősi fiatalok báltübbálja. — A cse-mői öntő-és tűzoltó-egylet táncvigalma.

Február 9. A vasutas szövetség aradi körületének hangversenye és táncestélye (Iparosház.) — Az aradi kereskedők körének táncmulatsága (Martini-sör-arnok.) — Az aradi csizmadézok ipartársulat táncmulatsága (Láng-vendéglő.) — Az aradi állami tanítóképző ifjuság hangversenyyel egybekötött táncestélye (Tanítóképző) — Táncestély Berzson (Zöldfa vendéglő.)

Február 16. Az aradi posta-és táviráda tisztviselők sport-egyesületének táncestélye (Láng vendéglő.) — Az aradi ág. ev. egyház piknikje (Iparosház.) — A kisjenő-erdőhegyi jótékony leányegylet hangversenyyel és műkedvelői előadással egybekötött táncestélye (Kaszinó)

Március 2. Az aradi turista-egylet tréfas estélye (Iparosház.)

Tanító-bál.

Arad, január 3

Február hó elsője már több mint egy évtizede a tanítók napja. Ezen a napon folyik le az évről évre nagyobb sikerű tanító-bál. Van valami, ami a közönséget vonzza ebbe a mulatságba. Méltánylása annak a humánus intézménynek, amelynek javára rendeződik ez az estély, vagy talán az a rokonszenv az, amelylyel a közönség mindenkor viseltetett városunk tanítóit iránt. Mig régebben az iskolában, a Weitzer János utcai polgári iskola helyiségei volt egy éjjelre e mulatság színhelye, ezek kicsinek bizonyultak. Most az iparosház Vigadó-jában lesz a tanítók bálja.

Nagy buzgalommal fáradozott a rendezőség azon, hogy az estélyen részt vevő közönség jól érezze magát: kellemes emléke legyen a mulatságnak. A közönséget szórakoztatni fogja a mulatságot megelőző hangverseny, amelynek ügyes rendezése, a szereplők jóelve biztosítéka annak, hogy meghallgatása nagy élvezetet nyújt.

Kedves szórakozást ad majd a tombola is. A sok érdekes tárgy — a pezsgők száma sem csekély — vonzani fogják a játékosokat. Mint minden évben, úgy az idén is *Marinkovics* Péterné rendezi.

Végére maradt a tánc. Erre itt igen nagy gondot fordított a rendezőség. A tánc kedvelő fiatalok teljes számmal vesz részt az estélyen, hogy táncosban nem lesz hiány, erről kezeskedik a közel kétszáz tagot számláló rendezőbizottság.

A komoly pedagógia férfialaposan szokták munkájukat végezni. Azt hisszük, a mai estély is hozzájárul a tanítóbálak régi hírének emeléséhez.

(=) Az aradi Székely Otthon folyó hó 2-án, szombaton este családi műsoros estét rendez, Forray utca 3. sz. 1. em. helyiségben, melyre

úgy az otthon, mint a Boros Béni kör tagjait meghívja a rendezőség. Belépő-díj nincs.

(=) A postatisztviselők sportegyletének estélye. Közöltük a napokban a február 16-án megtartandó táncestély gazdag műsorát s minden félreértés kikerülése végett újból megemlítjük, hogy az estélyt nem az altisztek és szolgák, hanem az „Aradi Posta és Táviráda Tisztviselők Sportegyesülete” rendezi.

(=) A kisjenői leányegylet estélye. A kisjenő-erdőhegyi jótékony leányegylet febr. 10-én, a kisjenő-erdőhegyi kaszinó helyiségeiben, hangversenyyel és műkedvelői előadással egybekötött táncestélyt rendez. Belépődíj: az első 2 k. és 1 k. 20 f.

Műsor: 1. *Tavaszi* Élőkép. Előadják: Acsay Margit, Antal Erzsi, Balogh Ilonka, Barta Iluska, Blázsitz Józsa, Fodor Erzsike, Gilly Ilonka, Grecsner Ilonka, Grecsner Irmuska, Háló Margit, Hollóssy Maca, Kozma Erzsi, Kombszky Margit, Kotzka Etel, Madarász Erzsike, Tokay Ilonka, Vékony Eszti, Wahl Anna. 2. *Jön a kőrő*. Vigjáték egy felvonásban. Személyek: Sándor Dezső, Liszt Ilus, Végh Ilona, Eleméry Mariska, Hercz Viola, Réthy Lipót, Gilly Hedvig. 3. *Japán csoport*. Előadják: Lázár Erzsi, Mann Lenke, Mannheim Margit, Missits Mariska, Vékony Irma. 4. *Valami hibája van*. Vigjáték egy felvonásban. Személyek: Koltay Kornél, Tabajdy Lenke, Szimonisz László dr., Eleméry Ilonka. 5. *A három grácia* Élőkép. Előadják: Eleméry Ilonka, Tabajdy Lenke és Juliska.

Barthát kiszabadítják.

Főurak a sikkasztó plébánosért.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 31

A *Csanádapácai Népbank* sikkasztó igazgatójának, *Bartha* Istvánnak ügyében érdekes fordulat készül, amely — ha igaz — azzal a kellemes következménnyel fog járni, hogy az érdekelt részvényesek és betevők nem károsodnak és az igazgatóknak sem kell a sajátjukból megtéríteniök a hiányzó összeget.

Ugy értesülünk, hogy *Sulyok* István, mok-rini lelkész, akinek neve jól ismeretes az egész egyházmegyében a *Várady* L. Árpád dr. címzetes püspökkel támadt afférból, előkelő ismeretsége és rokonsága révén azon fáradozik, hogy magas állású egyházi férfiakat és áldozatkész katolikus főrangúakat megnyerjen annak az akciónak, amelylyel megmenthetik a szegedi ügyészség fogházában a bírói megtorlásra váró plébánost.

Sulyok fáradozásának — állítólag — már szép eredménye is van. *Wenckheim* Krisztina grófnő, több főpap és főúr már kielentették, hogy hajlandók megtéríteni minden összegülkárt, amely a pénzüntézetet *Bartha* sikkasztásával érte.

A napok óta folyó rovincsolásnak az a legújabb eredménye, hogy a kár — nem mint eleinte hitték — 100.000, hanem 145.000 koronára rug, mert ennyit sikkasztott a bűn útjára tévedt plébános. A rovincsolásban, amelyet *Dusbaba* Vilmos, az Aradi Ipar- és Népbank békéscsabai fiókjának titkára vezetett, a részvénytársaság igazgatóságán kívül résztvett *Zichy* Nándor grófnak, a néppárt vezérének megbízottja is, akinek az volt a föladata, hogy pontos számadatokat szerezzen a sikkasztott összegről, amelynek megtérítéséhez *Zichy Nándor gróf is hozzá fog járulni*.

Érdekes megemlíteni, hogy a katolikus főurak és főpapok meghozták a 145,000 koronás áldozatot, annak dacára, hogy a megkárosított intézet igazgatói mind jómódu emberek, akiknek vagyonából fedezetet nyert az elsikkasztott összeg és akik már meg is térítették az intézet kárát, de a *Bartha* ellen tett feljelentést csak úgy hajlandók visszavonni, ha megkapják a pénzüket.

Az aradi vendéglősök új gyáralapítása.

(A vendéglősök szikvizgyárának közgyűlése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 31

Az aradi vendéglősök szikvizgyára részvénytársaság tegnap délután tartotta évi rendes közgyűlést, Huzó István elnöklése alatt. A megjelent részvényesek örömmel vették tudomásul Földesi Lajos vezérigazgató jelentését, amely szerint a társaság a tavaly elért nyereségből 4000 koronát tartalékalapjának gyarapítására fordíthat, s a megmaradt összegből tagjainak tizenöt százalékos osztalékot fizethet: a husz koronás részvények után három, a száz koronás részvények után tizenöt koronát.

A jelentés tárgyalása során Dávid Vilmos fejezte ki a részvényesek elismerését a vezérigazgató és az igazgató működése iránt.

Ezután az igazgatóság előterjesztése került sorrendre, amely azt javasolta, hogy a vállalat létesítsen szifonfej gyárat, amelyre külön részvénytársaság alakíttatnék. Hartmann Samu azt indítványozta, hogy az új gyárat ne külön részvénytársasággal, hanem a szikvizgyár saját kezelésében valósítsák meg.

A közgyűlés az igazgatóság előterjesztését fogadta el, amely szerint a szikvizgyár 10.000 korona költséggel meghozatja a próbagépeket, s ha a gyártás ezeken beválik s a többi aradi és környékbeli szikvizgyár érdeklődését megtudják nyerni, százezer korona alaptőkével megalakítják az új gyár részvénytársaságát, amely a befektetés megtérítése mellett átveszi a próbakép megrendelt gépeket.

Az új gyár iránt, amely a szifonfejeket az eddigiektől eltérő anyagból és rendszerrel fogja gyártani, a vendéglősök és kereskedők között élénk érdeklődés nyilatkozott meg.

Ausztria választások előtt.

A pártok készülődései.

Május 14 és június 5.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, január 31

A tegnapi napon az osztrák hivatalos lapban, a *Wiener Zeitung*-ban megjelent legfelső kézirat szerint a régi Reichsrath teljesen feloszlattnak tekintetik s az új választói törvényt az általános választói jog alapján, az osztrák kormány ellenjegyzésével, ő felsége által szentesítettnek nyilvánították.

Egy prágai távirat szerint az új választások napjára május 14-ét tűzték ki, míg a Reichsrath összeülését napjára június 5-ét alapították meg.

A különböző politikai pártok ma már felhívások útján hívják föl a polgárság figyelmét az új korszakot előkészítő választásra.

A nagybirtokosok tanácskozást tartottak, amelyen megbeszélték az új választásnál követendő álláspontot. A jelöltek neveit is forgalomba hozzák, nevezetesen: Buquoy gróf volt földmivelésügyi miniszter, Bärnreither dr., Damm dr., Deym gróf, Trauttmansdorff gr. stb.

Morvaországban a német haladó-pártiak erősen szervezkednek Eppinger Károly vezetésével.

A központi demokrata-egyesület tegnap tartott ülésében az új képviselőválasztással szemben elfoglalandó álláspontot beszélt meg. Az ülésen Kronawetter kijelentette, hogy az újonnan összeülő parlamentnek egyik legsürgősebb feladata lesz a Magyarországtól való gazdasági különválás előkészítése.

Nagyban készülődnek a választásokra a különböző német és szláv nemzetiségi pártok is.

A legerősebb szervezkedést azonban a szociáldemokrata-párt fejt ki. Nagy falragaszon hívja föl a párt tagjait, hogy a közelgő választásra nem elég a fáradhatatlan szervezkedési összetartás, hanem pénz is szükségeltetik. A vezérő-bizottság tehát elhatározta, hogy egy központi választási alapot teremtsen s felhívják hűveiket, hogy erre a célra adakozzanak.

Budapest hó alatt.

Sztrájkolnak a hó munkások.

Hat korona napibér.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, január 31.

A negyvennyolc óra óta tartó havazás ismét lehetetlenné tette a főváros közlekedését és ez alkalommal — úgy látszik — hosszabb időre. Sem a közlekedési vállalatok, sem a főváros elegendő munkást kapni nem tud és így a hótakarítást állandóan alkalmazott embereivel kénytelen végeztetni. Ez pedig azt jelenti, hogy a hó napokon át fog forgalmi akadályt képezni és az utcákon hegyekké emelkedni.

(Háromezer ember munkában.)

A tegnap megindult havazás egész éjszaka tartott és ma reggelre harminc centiméternél magasabb hóréteg borította a főváros tereit és utcáit. Az óriási hó miatt a villamos vasutak még az este kénytelenek voltak beszüntetni a forgalmat s egyidőre ma hajnalban megakadt a kocsik közlekedése is.

A főváros köztisztviselési hivatala rögtön 3000 embert (2:00 rendkívüli és 900 állandó munkást) mozgósított és kirendelte mind a 32 hóéket, hogy a főközlekedési vonalakat felszabadítsa, ami a délelőtti folyamán részben sikerült és így a kocsiforgalom megindulhatott. A munkások egyelőre a hó összegyűjtésén, illetőleg eltakarításán dolgoznak, a kifuvározásra csak holnap kerül a sor.

Tóth Péter, a köztisztviselési hivatal igazgatója, a hóeltakarítás költségeire ma ismét 120.000 korona sürgős kiutalását kérte a székesfővárosi tanácsától. Ezzel összesen 380.000 korona az eddigelő fölmerült költség.

(Sztrájk és zavargás.)

Már tegnap reggel a hó munkások kiadták a jelszót: hat korona napibér, esetleg öt koronáért szabad dolgozni, de egy fillérrel sem kevesebért. Láthatatlan kezek mozgatják a tömeget, de már a mindenki munkásai, a napszamosok között is sok lehet a szervezett munkás, mert a kiadott parancsot vakon követik. Még a környékbeli parasztok, akik bejöttek „keresni”, félreállnak és várják, mit végeznek a fővárosi hó munkások.

Tegnap este a városi villamos szedte össze az embereket. Egész éjjel dolgoztatni akart, hogy legalább a fővonalakon lebonyolíthassa reggel a forgalmat. A munkások közül mintegy négyszázan a Bulyovszky-utca 29. számú ház előtt csoportosultak és ott nagy lármával tanácskoztak. Kő János rendőr felszólította a tömeget, hogy oszoljon szét. Erre néhányan szidalmazni kezdték a rendőrt, többen rátámadtak és meg akarták verni. A rendőr szorult helyzetében előkapta revolverét és a levegőbe lövött, azután a Bulyovszky-utca 39. számú házban lévő 17 es számú órszobára menekült, ahonnan az ellenőr az összes rendőrökkel kijött és miután felszólítására a tüntetők nem oszoltak szét, sőt fenyegető magatartást tanúsítottak, a rendőrök kardlappal szétverték őket és több munkást előállítottak a VI. kerületi kapitányságra.

A rendőri beavatkozásnak hamarosan hire

ment és a munkások még az éjjel legtöbb helyen beszüntették a munkát.

Ma reggel nyolc órakor a Ferenc József-rakpart és Sörház-utca sarkán a köztisztviselési hivatal emberei a IV. és V. kerület számára állították munkába a napszamosokat. Már néhány csoportot összeállítottak, amikor a munkásokat néhány ember itt is zgatta és az 5-600 emberből álló tömeg kimondotta, hogy három koronáért nem dolgozik. Öt és hat koronát kértek.

Miután ezt a napibért nekik megadni nem akarták, zajongani kezdtek és a már munkába állott csoportok elindulását megakadályozták és az elinduló munkásokat tetteleg bántalmazták. Az 1. számú, Molnár-utca 5. szám alatti órszobáról Marosi rendőrelőnök értesítette a IV. kerületi kapitányságot, maga pedig a rendelkezésre álló rendőrökkel kivonult és a renitens tömeget szétverte. A főkiabálók közül 3 embert előállított a IV. kerületi kapitányságra. Hasonló zavargások voltak ma délelőtt a főváros csaknem összes kerületeiben. Mindenütt a rendőrség verte szét a zavargókat.

A főváros ismét a katonaságot fogja a hó eltakarítására igénybe venni.

(Nagy hóesések.)

Rozsnyó, jan. 31. Tegnap déltől szakadatlanul esik a hó és ma reggelre elérte a méter magasságot. A közlekedés végkép fennakadt, vonatok sem érkeznek. A közeli falukból sem jöhetnek. Vadállományunk óriási veszteséget szenved. A város főútján a kocsik elakadnak.

Berlin, jan. 31. Tegnap este óta szakadatlanul havazik. Az utakon a hó 40 centiméter magas. A forgalmat nagyon nehezen bonyolítják le. A közúti vasut forgalma szünetel.

Az orsovai kéjgyilkosság.

Hét év helyett tizenöt.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 31.

Kegyetlen, elvetemedett gyilkosság történt múlt év augusztus 21-én Orsován. Egy hét éves ártatlan kis leány volt az áldozat, aki egy emberbőrbe bújó bestia kéjvágyának esett áldozatul. A meggyilkolt leányka, aki egy hajómunkásnak volt a gyermeke, 13 éves bátyjával valamit vásárolni ment a Skellába, ahol találtak egy intelligens külsejű férfival, aki a leánykát különféle ígéretekkel magához csalogatta és vele eltűnt. A fiu testvérkéjének keresésére indult, de már csak holttestét találta meg a Cserna-híd alatti fűzesben. A karánsebesi törvényszék a bestiális gyilkost hét évi fegyházra ítélte, a temesvári kir. ítélőtábla azonban tizenöt esztendei fegyházra emelte fel a büntetést.

Az eset részletei, amelyekről annak idején részletesen beszámoltunk, a következők:

Gerdán Milán orsovai hajómunkás 13 éves fia és 7 éves Verona nevű leánya augusztus 21-én délelőtt Skellába mentek húst vásárolni. Pénzükből utközben egy huszfilléres darabot elveszítettek, amelynek keresése közben egy 30 év körüli magas férfival találtak, aki beszélgetésbe bocsátkozott a gyermekekkel. Megígérte nekik, hogy megtéríti a husz fillért, ha vele mennek. A gyermekek hajlottak a szóra s az idegennel a Korona-utcai Szegetzky-féle helyiségig mentek. Itt az idegen a fiut valami ürügy alatt elküldte és ezalatt a leánykával eltűnt.

A fiu némsokára visszatért, de sem a leánykát, sem az idegent nem találva, keresésükre indult. Délután négy óra tájban akadtak rá a szerencsétlen kis leányra, a Cserna-híd alatti fűzesben holtan. A gyenge kis teremtést

megfojtották. A gyanu azonnal az idegen fér-fira irányult, akit hosszas kutatás után ki is nyomoztak. Schröder Rudolf, orsovai illetőségű, fegyházviselt ember volt a gyilkos, akit letartóztattak.

A karánsebesi büntető törvényszék a nyomorult gonosztevőt, aki mindvégig konokul tagadott hét évi fegyházra ítélte.

Most volt a temesvári kir. táblánál a felebbezési főtárgyalás Répászky Béla dr. fő-ügyész-helyettes mélyreható jogi fejtegetése után a kir. ítélőtábla az első bíróság ítéletét megváltoztatva, a gonosztevőt tizenöt évi fegyházra ítélte.

NAPIREND.

Február 1. Péntek. Róm. kath. naptár: Ignác. — Protestáns naptár: Ignác. — Görög-keleti naptár (január 19.): Makár. — A nap két 7 óra 30 perckor, nyugszik 4 óra 58 perckor.

A Fehér Kereszt-egyesület ingyenes orvosi rendelő-létesíté (Magyar-utca 6.) Rendelő orvosok: Dr. Leitner Ernő délután 3—4. Dr. Fodor udön délelőtt 8—9. Dr. Rosenbaum Pál délelőtt 8—9. Dr. Hermann J. Károly kedden és pénteken délelőtt 12—1 órakor.

Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint, a mai napra a következő időjárás várható: Változóköny, sok helyütt csapadék, hidegebb.

Február 2. A nagy-buttyini takaré- és előlegezési egyesület mint szövetkezet közgyűlése délelőtt 10 órakor. — Az új-aradi takarékpénztár részvénytársaság közgyűlése délelőtt 10 órakor. — Az aradi és vidéki iparosok bór-ipari raktárszövetkezetének közgyűlése délután 3 órakor (Iparosház.)

Február 3. A kisjenői takarékpénztár részvénytársaság közgyűlése délelőtt 10 órakor. — Az aradi ipar- és népbank részvénytársaság közgyűlése délelőtt 10 órakor. — Az aradi polgári jótékony nőegylet tea szűre, a délután 5 órakor (Iparosház.)

Február 9. Körjegyzőválasztás Soborsinban.

Február 10. Az aradi filharmoniai-egyesület hangversenye délután 5 órakor (Fehér Kereszt) — Az aradmegyei takarékpénztár részvénytársaság közgyűlése délelőtt 10 órakor. — Az aradi-hegységi takarékpénztár részvénytársaság közgyűlése délután 3 1/2 órakor.

KÖZGAZDASÁG ES KÖZLEKEDES

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, január 31

Amerika 1/2 magasabb. Kevés forgalom, változatlan áruk.

Az áruk 50 kilónként számítva:

	Déli zárlat	5 órai zárlat
Buza áprilisra	7.42—7.43	7.41—7.42
Buza októberre	7.77—7.78	7.76—7.77
Rozs áprilisra	6.74 6.75	6.72—6.73
Zab áprilisra	7.41—7.42	7.39—7.40
Új tengeri	5.25 5.26	5.19—5.20

Zárul 5 órakor:

Osztrák hitelrészvény	69.25
Magyar hitelrészvény	837.25
Pesti magyar kereskedelmibank	34.25.—
Déli vasút	169.—
Közuti vasút részvény	541.—
Hazai bank részvény	307.25

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Január 31 —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felüli súlyban — fillérig; közép páronként 300—400 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig; fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felüli súlyban 128—129 fillérig; fiatal közép páronként 251—320 kilogrammig terjedő súlyban 1:9—13 fillérig; könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő súlyban 128—130 fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 26 kilogrammonon felüli súlyban — fillérig; közép páronként 240—280 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig; könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig.

Sertéslétszám: Január 27. napján volt készlet 17,423 darab, január 28. napján főlhajtatott — darab, január 28. napján elszállított 2:0 darab, január 29. napjára maradt készletben 17,223 darab.

A hízott sertésüzlet irányzata: Változatlan.

IDEGENEK ARADON.

Január 31

Központi szálloda. Herz József fakereskedő Budapest. — Hartenstein Jenő igazgató Budapest. — Schmidt Ede főerdész Balla. — Szvoboda Ferenc főerdész Czella. — Holzer Miksa kereskedő Budapest. — Kiss Péter birtokos Gátalya. — Kontor Izsák kereskedő Budapest. — Békés Emil kereskedő Debrecen. — Schaar Mór fakereskedő Temesvár. — Lase Gusztáv fakereskedő Budapest. — Feinkuchen B. birtokos Buttyin. — Honigesz Kajetán jegyző Ujszentanna. — Adeleanu András birtokos Ujszentanna.

Fehér Kereszt szálloda. Br. Nyéki Ilona nagybirtokosnő M.-Dombegyháza. — Kiss Vilmos községi jegyző Kevermes. — Lechner Bernát mérnök Brünn. — Herczog Gyula mérnök Budapest. — Dr. Hecht Sándor ügyvéd Budapest. — Mezey Béla mérnök Budapest. — Koberne Mase gyáros Roda. — Marinovics N. jegyző Ágris. — Motorka N. lelkész Agris. — Krámer Manó kereskedő Temesvár. — Gold Ferenc bérlő Sárospatak. — Hetényi Sándor és családja Versec. — Kovács Imre hivatalnok Diósgyőr. — Kiss József gazdálkodó és ne e Hódmezővásárhely. — Reiner Salamon kereskedő és családja Győr. — Molnár Lajos kereskedő Budapest. — Réthi Ernő üzletvezető Marosvásárhely. — Back Béla kereskedő Varusdorf. — Hoch Sándor utazó Temesvár. — Eiselt Rudolf utazó Haiden. — Lövy Adolf utazó Jägerdorf. — Fried Lipót utazó Prága. — Schwarz Miksa kereskedő Nagyvárad. — Német Andor kereskedő Nagyvárad. — Benedek Farkas utazó Budapest. — Neuman Mór utazó Budapest. — Nagy Dezső utazó Budapest. — Lenart S. utazó Bécs. — Fuchs Salamon utazó Bécs. — Reiner Árpád utazó Bécs. — Hegedüs Sándor utazó Bécs. — Klein Simon utazó Bécs. — Nánási Manó utazó Bécs.

Nemzeti Színház.

C) bérlet. C) bérlet.

Pénteken, 1907. évi február hó 1-én:

A tolvaj.

Színmű 3 felvonásban. Irta: Bernstein Henri. Fordította: Góth Sándor.

S Z E M É L Y E K:

Voysin	Kesztyer Ede.	Fernande	Beregi S.
Lagardes	Hunyadi J.	Marie Louise	Károlnai J.
Zambault	Mariházi M.	Izabella	Kőrössi Juci.

Kezdete este 7 és fél órakor.

NYILTTER.*

2163—190 2

Hirdetmény.

Az 1907. évi egyenes adók kivételének alapjául szolgáló jövedelmi vallomások beadására 26250—1906. sz. határozatunkkal kitűzött és közhírré tett határidők lejárván, az 1883. évi XLIV. t.-c. 14. §-a értelmében az adóbevallások beadására azon megjegyzéssel tűzünk ki f. é. január 30-án kezdődő újabb 8 napot, miszerint mindazon adókötelesek, kik III. és IV. oszt. kereseti adó és tőkekamatadó vallomásaikat még be nem adták, azt február 8-ig annál inkább beadják, mert ezen utolsó határidő elmulasztása esetén adójuk hivatalból fog megállapíttatni.

Arad, 1907. évi január hó 21-én.

A városi tanács.

177

Mindenkinek

ki lapunkra előfizet,

ingyen

megküldjük, ha azt levelező-lapon kéri, díszes 54x76 cm. nagyságu

fali

lapnaptárunkat,

amely hivataloknak és irodáknak nélkülözhetetlen.

239—1907. pm.

Hirdetmény.

Mint hogy a nagymélt. m. kir. kereskedelemügyi és a nagymélt. m. kir. földművelésügyi ministerium az Arad és Ujarad között tervezett vashid zsigmondházi feljárója, valamint az óvártéri Maros védtöltés áthelyezésére szükséges területek kisajátítását engedélyezte és Arad szab. kir. város közigazgatási bizottsága 699/906. kib. sz. határozatával a kisajátítási eljárás foganatosítása végett Dr. Steinhardt Mór elnöklete alatt Péterffy Antal és Dr. Rosenberg Miksa közigazgatási bizottsági tagok és Dr. Angel István jegyzőből álló bizottságot küldötte ki, ennél fogva az 1881. évi XLI. t.-cz. 34. §-a alapján közhírré teszem, hogy az ezen kisajátítási tervek és összeírások 1907. évi január hó 18-tól Aradon a városház emeleti tanácstermében 15 napra közszemlére tételnek s hogy a kisajátítási ügy tárgyalására kiküldött bizottság a kisajátítási ügy tárgyalását 1907. évi február hó 4-én d. e. 9 órakor Aradon a városház emeleti tanácstermében kezdi meg. Megjegyzem, hogy az érdekeltek a kisajátítási terveket és összeírásokat a közszemlére kitétel ideje alatt a fent megjelölt helyen a hivatalos órák alatt betekinthetik s az érdekelt ingatlan tulajdonosokat és telekkönyvi érdekelteket felhívom, hogy a kisajátítást tárgyaló bizottság ülésén jelenjenek meg és a felajánlott ár elleni felszólalásaikat és kifogásait annál is inkább vételessé jegyzőkönyvbe, mert ennek elmulasztása esetén az 1881. évi XLI. t.-cz. 36. §-a értelmében a kisajátítási terv és felajánlott ár a nem nyilatkozókra nézve végleg megállapítottak és általuk elfogadottnak fog tekintetni.

A megjelenés elmulasztása miatt igazolásnak helye nincs.

Aradon, 1907. évi január hó 16-án.

Varjassy, polgármester.

Sirolin

Emeli az étvágyt és a testerőt, meggyógyítja a köhögést, vladékat, éljék izm-jait.

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhöges, skrofulozis, influenza ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánva.

Mint hogy értéktelen utáztatokat is kínálnak, kérjen mindenkeset „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc).

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárakban. — Ára üvegenként 4.— koron.

Ha köszvényben, reumában,
lathiasosan szenvedjétek egy üveg

Dr. Flesch-féle

köszvény-szeszt,

mely csúzt, köszvényt, reumát, kéz-,
láb-, hát- és derékfájást, kezek és lá-
bak gyengeségét, fájdalmakat és da-
ganatokat biztosan gyógyít. Hatása a
legrövidebb idő alatt észlelhető. Kapható

Dr. FLESCHE E. M.

„Magyar korona“ gyógyszerárúháza

Győr, Baross-ut 24. szám.

Másfél deciliteres üveg ára 2 kor. Hu-
zamosabb használatra való „Családi“
üveg ára 5 kor. 3 kis, vagy 2 „Csa-
ládi“ üveg rendelésénél már bérment-
ve utánvétellel küldjük. 160

209—1907. pm.

Pályázati hirdetés.

Arad szab. kir. város törvény-
hatóságánál megüresedett és az
1907. évi február hó 13-ik napján
tartandó rendes havi közgyűlésen
választási tanácsnoki és az ennek be-
töltése következtében megüresed-
hető adóügyi tanácsnoki, aljegyzői
és fogalmazói állásokra a város
hatósági szervezetéről alkotott sza-
bályrendeletben és a m. kir. bel-
ügyminister 99502—907. számú
rendeletével megalkotott fizetés és
lakbérilletmény élvezete mellett az
1886. évi XXI. t. c. 87. §-ának
rendelkezéséhez képest — pályá-
zatot hirdetnek.

Felhívom azokat, akik az em-
litett állásokra pályázni óhajtanak,
hogy az 1883. évi 1. t. cikkben
előírt minősítést igazoló okmányok-
kal felszerelt kérvényüket 1907.
évi februárius havi 11-ik napjáig
hozzám benyujtsák.

Aradon, 1907. évi január hó
16-án.

Varjassy,
polgármester.

34—1907. g. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági
széke a városi ingyen fürdők fel-
állításához szükséges 18 darab
tölgyfa ponton szállításának elvál-
lása iránt folyó évi február hó
11-én d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási-ár: Darabonként 700
korona, összesen 12600 korona.

Az árlejtés megkezdése előtt
bánompénzül leteendő a városi
pénztárnál a kikiáltási ár 10%-a
készpénzben, vagy elfogadható ér-
tékpapirokban és a letéti nyugta
az ajánlatokhoz melléklendő.

Az árlejtésen részt venni csak
írásbeli ajánlatokkal lehet.

Az írásbeli ajánlatok lezártan
a fenti határidő letelte előtt nyuj-
tandók be s csak akkor vétetnek
figyelembe, ha azokhoz a bánom-
pénz mellékelve van, s ha az aján-
latot tevő kijelenti, hogy az árlejt-
ési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árelengedés vagy felülfi-
zés százalékokban fejezendő ki.

Az árlejtési feltételek a gazda-
sági tanácsnok urnál az árlejtést
megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági
székének 1907. évi január hó 21-én.

Kiadta:

Dr. Angel s. k.
Aljegyző.

Nincs drágaság!

Elég ba,uk van a háziasszonyoknak az ál-
talanos drágaságokkal, nem akarunk tehát nekik
mi is keilemetlenséget okozni.

Tudatjuk ennek folytán, hogy bár a be-
szerzéseknél nekünk magasabb árakat kellett
fizetnünk, — az előbbi évekhez képest — mi
mindazáltal

TEA és RUM

árainkat, de különösen, általánosan ismert és
eddig nyújtott minőségeinket változatlanul fen-
tartjuk.

VOJTEK ÉS WEISZ

drogueria és parfümeria nagykereskedése 341

ARADON.

Tápértékben leggazdagabb,

Hatásában felülmúlhatatlan

a Hajós-féle kellemes ízű

Csukamájolaj.

Gyermekek és felnőttek által egyaránt kedvelt.

— Ára egy üvegnek 2 korona. —

313

Fagydaganatok elmulasztására

Fagyviszketegség biztos megszüntetésére

kiváló hatású szer a Hajós-féle

Fagybalzsam.

Egy üvegnek az ára 70 fillér.

Tyúkszem már nincs többé!

ky kiáltanak ezren m-e ezren, akik a Hajós-féle

ANAGALLINT

használták. Ára egy üvegnek utasítással 70 fillér.

Fenyőillat a szobában. Ára 70 fill.

Ibolya, Gyöngyvirág és Heliotrop szobaillatok, üvegje 70 fill.

„NEVER“ amerikai gumi, a legjobb, 6 db. 2 korona.

Fenti szerek valódi minőségben kaphatók:

Hajós Árpád

gyógyszer-ára és gyógyszerészeti laboratóriumában

Arad, Andrássy-ter 22. sz., a megyeházzal szemben.

Vérfriss

392

vaddisznó

Nyul, fenyőmadár, Bimbós két,
téli spárga, friss gomba, Anna-
nas, szőlő, mandarin, vér-
narancs.

Sziszkanál.

Főpostával szemben.

**

Most jelent meg:

**BOLYONGÁSAIM
AMERIKÁBAN.**

Utleírások a tropusok vi-
dékéről a Mexikói köztár-
saság tüzetes ismerteté-
sével

Irta: **BÁNÓ JENŐ.**

Diszes, illusztrált munka.
— Ára: 10 korona. —

Kapható az „Athenaeum“ könyvkiadóhivata-
lában Budapesten, vagy bármely könyv-
kereskedésben.

**

Permetező javítások elfogadtnak.

M. kir. szabadalmazott

Borszivattyuk

és hozzá való legjobb minőségű
gummi csövek legolcsóbb gyári
árakon.

A szivattyu hengerből a bor utolsó
cseppig kifolyik, a szőlő magvak,
héjak és egyéb tisztátalanságok
azonnal továbbittatnak, ezáltal a szí-
vattyu nem romlik és a bort nem
renthatja, a gépezet jó működé-
sért 8 évi jótállás, ingyen javítás

Tüzi fecskendők

Relyő szelepekkel. Közsé-
geknek legalkalmasabb,
mert homokos és sáros víz hasz-
nálatánál sem tagadják meg a
szolgálatot, — a gép jó működé-
sért 8 évi jótállás (ingyen javítás),
hozzá való országos egységes csa-
varok és a legjobb minőségű beüli

gummizott
kendercsövek
s legolcsóbb
árban.

Kutak

a hozzávaló
csövekkel
olcsóbbak és
jobbak, mint
bármely bel-
vagy külföldi
gyárban.

Hönig Otto

M. királyi szabadalmazott tüzi fecskendő
és szivattyu készítő. Tel. 290

Arad, Rákóczi-utca 27. sz.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Cotillionok

nagy választékban, olcsó áron kaphatók **Ingusz I. és Fia.** könyv- és papirkereskedésében Arad. Városi és megyei telefon 517 szám. 361

Üzletnek vagy műhelynek

alkalmas sarok utcai helyiség lakással együtt kiadó. — Bővebbet Aranykő-utca 20. szám.

Kiadóhivatalunkban nagyobb mennyiségű

file (nemez)

ipari célokra jutányos áron eladó.

Gépirónő állást keres.

Cím a kiadóban.

Egy 4 polgári iskolát végzett

19 éves fiatal ember irnoki alkalmazást keres. Cím a kiadóhivatalban. 393

Vidéken lakó háztulajdonosok figyelmébe!

Keresek Aradon egy házat kerttel, egy, esetleg több lakással bérbe, vagy megvételre. Cím a kiadóhivatalba kéretik.

2162—1907.

Felhívás.

A gazdasági munkás és cseléd segély pénztárról szóló 1900. évi XVI. t.-c. 8. §-ának végrehajtása tárgyában kelt m. kir. földművelésügyi miniszteri 11000—907. sz. rendelet 18., 28. és 32. §-a alapján felhívjuk a gazdasági munkást vagy cselédet tartó gazdaközönseget, hogy minden egyes gazdasági cseléd után évenként előre fizetendő 120 filléres hozzájárulási díjat az adóügyi osztály számfejtése alapján a városi pénztárnál heladéktalanul lefizessék, mert a 22169/VI.—3/907. sz. rendelet 3. pontja értelmében a segélypénztár csak akkor köteles a cselédek részére az 1900. XVI. és 1902. XIV. t.-c. baleset esetére biztosított segélyeket kifizetni, illetve a munkaadónak e címen felszámítható költséget megtéríteni, ha az a cseléd, kit a baleset ért, az összeírásai lajstromba felvételét s utána a díj esedékességkor, vagy utóbb ugyan, de ez esetben a baleset előtt legalább 30 nappal tényleg befizetve lett.

Felhívjuk továbbá az illetőket, hogy az összeírás befejezte után szolgálatba fogadott új cselédeket a szolgálatba lépés napjától számított 15 nap alatt a cselédkönyv bemutatása mellett az adóügyi osztálynál annál inkább bejelentse, mert baleset esetén csak oly cselédek után tarthat igényt a munkaadó a 8. §-ban biztosított segélyre, akik szabályszerűen bejelentetvén, a vonatkozó lajstromban előfordulnak.

Arad, 1907. évi január hó 21.

A városi tanács.

Árverési hirdetmény.

Az aradi gör. kel. szerb hitközség a Boczkó utca 8. sz. alatti házában lévő

„Arany csillag”

vendéglő és ahhoz tartozó mellékhelyiségeknek f. évi május 1-től számított 3 évre való bérbeadása iránt folyó évi február hó 4-én d. u. 4 órakor a hitközség tanácstermében árverést tart.

Kikiáltási ár 1600 korona.

Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a.

Az árverési feltételek alulírott vagyonkezelőnél megtekinthetők.

Aradon, 1907. évi január 26.

Stánkovits Milos,

aradi gör. kel. szerb hitközség vagyonkezelője.

377

Szőlőoltványok.

Fajtiszta riparia portalis alanyon oltott, elsőrendű, duggyökérzetű, bor és csemegefajú

fásoltványokat

bármily mennyiségben szállít:

Hámory Gazdaság szőlőoltvány-telepe Arad.

Bővebb felvilágosítással és árajánlattal szívesen szolgál Deák Ferenc utca 3. sz. a. 303

Telefon 229.

Telefon 229.

Telefonszám 10.

Farsangi ujdonságok megérkeztek!

Csipkék, csipke-szövetek, gások, gás-szalagok, báli keztük, báli harisnyák, belépők, legyezők

nagy választékban.

Mindenféle batisztok olcsóbb mint bárhol óriási választékban.

HOFFMANN SÁNDOR

ARAD.

SZINHÁZ-ÉPÜLET SAROK.

331

Telefonszám 10.

Sajat készítményű kész butorait

még mindig a régi jutányos ár mellett ajánlja

Varga József

asztalos mester 392

Arad, Kápolna utca 6/b. szám.

Hajdu tea

mell- és tüdőbetegeknek számtalan esetben kipróbált szer.

Legjobb sikerrel használható köhögés, láz, rekedtség, számburkol, elnyálkásodás, minden mellbaj, a légszűrés, a tüdő, a gége hurutos megbetegedései, légzési nehézségek, szik-mellbaj, asthmas stb. ellen

Ára 50 fillér.

Kapható Aradon,

Földes Kelemen

gyógyszerésznél. 288

Lakások kiadók!

Boros Béni-tér (fő-ut) 15. sz. házban

nagyobb lakások

vizvezetékekkel azonnal, esetleg f. é. május hó 1-től

kiadók.

Bővebbet ugyanott a házmesternél. 404

TITKOS

betegségek ellen legjobb szer a törvényesen védett

„TRIAS”

mely 2-3 nap alatt felelősség mellett a legelhangyabólyos húgycsőfolyást megszünteti. Ára: férfiaknak K 1.80, nőknek K 2.50.

Köszvény, Csusz, Rheuma, fő- és fogfájás ellen a

PAPP-féle

„MENTHOLIN”

biztos hatású gyógyszer.

Egy próba elegendő!

Ára 1 korona.

Főntiket titoktartás mellett küldi:

PAPP L.

gyógyszertára Tiszaszentimrén.

Főraktár Aradon: 392

Földes Kelemen gyógytárában.